

B E L G I S C H E   S E N A A T**ZITTING 1980-1981**

25 FEBRUARI 1981

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten, en van de Bijlagen, opgemaakt te Washington op 3 maart 1973 alsmede van de Wijziging van de Overeenkomst, aangenomen te Bonn op 22 juni 1979

MEMORIE VAN TOELICHTING

Talrijke wilde dier- en plantesoorten worden in de gehele wereld met uitroeiing bedreigd, ofwel door een overdreven economische exploitatie met het oog op de uitvoer uit het land van herkomst, ofwel door een steeds grotere wijziging van het leefmilieu door de invloed van de bewoond gebieden of van de industrie, ofwel door de vervuiling van de lucht of van het water.

Hoewel andere soorten nog niet rechtstreeks in hun bestaan bedreigd worden, lopen zij dat gevaar indien hun exploitatie op zo'n intensieve wijze wordt voortgezet.

Het is niet alleen wenselijk maar noodzakelijk dat de verscheidenheid van de soorten en het genetisch patrimonium ervan op wereldvlak wordt gehandhaafd.

Hoewel dat om ethische redenen geldt, is het eerst en vooral toch verantwoord uit het oogpunt van de eerbied voor het biologisch evenwicht, in de zin van een globale bescherming van het leefmilieu.

Een vergadering van gevormachtegen, waaraan door België werd deelgenomen, is van 12 februari tot 2 maart 1973 samengekomen te Washington om een Overeenkomst te sluiten over de internationale handel in de met uitroeiing bedreigde wilde flora- en faunasoorten.

S E N A T   D E   B E L G I Q U E**SESSION DE 1980-1981**

25 FEVRIER 1981

Projet de loi portant approbation de la Convention sur le Commerce international des espèces de faune et de flore sauvages menacées d'extinction, et des Annexes, faites à Washington le 3 mars 1973 ainsi que de l'Amendement à la Convention, adopté à Bonn le 22 juin 1979

EXPOSE DES MOTIFS

Dans le monde entier, de nombreuses espèces sauvages, tant animales que végétales, sont menacées de disparition, soit par une exploitation économique abusive en vue de l'exportation à partir de leur pays d'origine, soit par une modification de plus en plus sensible du milieu de vie par l'emprise de l'habitat ou de l'industrie, soit encore par la pollution de l'air ou de l'eau.

D'autres espèces, si elles ne sont pas encore directement menacées en leur existence, risquent de le devenir si leur exploitation se poursuit de manière aussi intensive.

Le maintien au niveau mondial de la diversité des espèces et du patrimoine génétique de celles-ci est non seulement souhaitable mais nécessaire.

De même, qu'il s'impose pour des motifs éthiques, il se justifie d'abord du point de vue du respect de l'équilibre biologique dans le sens d'une protection globale de l'environnement.

Une conférence plénipotentiaire, à laquelle participait la Belgique, s'est réunie à Washington du 12 février au 2 mars 1973 pour conclure une convention sur le commerce international des espèces sauvages de flore et de faune menacées d'extinction.

Deze Overeenkomst werd op 3 maart 1973 ondertekend door 69 landen, waaronder België; zij is in werking getreden op 1 juli 1975 overeenkomstig de bepalingen van haar artikel XXII, § 1. Op dit ogenblik zijn de gebonden Staten de volgende : Australië, Bolivia, Botswana, Brazilië, Canada, Centraalafrikaanse Republiek, Chili, Costa Rica, Cyprus, Denemarken, Duitse Dem. Republiek, Duitsland (Bondsrepubliek), Ecuador, Egypte, Finland, Frankrijk, Gambia, Ghana, Guatemala, Guyana, India, Indonesië, Iran, Israël, Italië, Japan, Jordanië, Kenya, Lichtenstein, Madagascar, Maleisië, Marokko, Mauritius, Monaco, Nepal, Nicaragua, Niger, Nigeria, Noorwegen, Pakistan, Panama, Paraguay, Peru, Senegal, Seychellen, Sri Lanka, Tanzania, Togo, Tunesië, Uruguay, USSR, Venezuela, Verenigde Arabische Emiraten, Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk, Zaïre, Zuid-Afrikaanse Republiek, Zweden, Zwitserland. In de Staten van de Europese Gemeenschap die deze Overeenkomst nog niet hebben bekraftigd is de goedkeurings of bekraftigingsprocedure ingezet.

De belangstelling voor het gebruik van de krenzen van sommige zeldzame dieren, namelijk om ze voor kledingsdoeleinden te gebruiken, vormt een bedreiging voor die soorten; hoe zeldzamer een dier wordt, hoe meer de prijs ervan stijgt en hoe meer belangstelling men ook heeft voor de vangst ervan in het land van herkomst — en dat ondanks maatregelen inzake bescherming en vangstverbod die door de plaatselijke overheden worden uitgevaardigd.

Het is om dit probleem op te lossen dat de Overeenkomst, die u gevraagd wordt goed te keuren, voorstelt een internationale samenwerking tot stand te brengen om te komen tot de afschaffing of vermindering van de overexploitatie, die wordt teweeggebracht door de internationale handel, en er aldus voor te zorgen dat er zo weinig mogelijk met uitroeiing bedreigde planten- en diersoorten aan hun oorspronkelijk milieu zouden ontrokken worden.

Deze Overeenkomst beoogt dus de strenge reglementering van de handel in de soorten die reeds met verdwijning bedreigd worden (bijlage I bij de Overeenkomst) en de controle op de handel in soorten waarvan het aantal vermindert (bijlage II bij de Overeenkomst).

Er moet echter onderstreept worden dat er onder de soorten die in de bijlagen vermeld worden, vele zijn die slechts uitzonderlijk in de internationale handel verkocht worden.

Andere van die soorten daarentegen worden dikwijls verkocht in een belangrijke internationale handel; sommige krenzen kunnen hoge eenheidsprijzen halen; uit die krenzen gemaakte voorwerpen zijn voorwerpen van grote luxe en worden overeenkomstig betaald.

Van de soorten die in de bijlagen bij de Overeenkomst worden vermeld, worden sommige in België verkocht; wij kunnen vermelden :

1. bont en voornamelijk het gevlekte bont (luipaard, jachtluipaard, tijgerkat);
2. huiden van kruipdieren (krokodillen - Varanus hagedissen);

Cette Convention fut signée le 3 mars 1973 par 69 pays dont la Belgique; elle est entrée en vigueur le 1er juillet 1975 conformément aux dispositions de son article XXII, § 1er. A ce jour les Etats liés sont les suivants : Allemagne (Rép. Féd.), Australie, Bolivie, Botswana, Brésil, Canada, Chili, Chypre, Costa Rica, Danemark, Egypte, Equateur, Etats-Unis, Emirats Arabes Unis, Finlande, France, Gambie, Ghana, Guatemala, Guyane, Inde, Indonésie, Iran, Israël, Italie, Japon, Jordanie, Kenya, Lichtenstein, Madagascar, Malaisie, Maroc, Maurice, Monaco, Népal, Nicaragua, Niger, Nigéria, Norvège, Pakistan, Pana.na, Paraguay, Pérou, République centrafricaine, République Démocratique allemande, République Sud-Africaine, Royaume-Uni, Sénégal, Suède, Suisse, Seychelles, Sri Lanka, Tanzanie, Togo, Tunisie, URSS, Uruguay, Venezuela, Zaïre. Dans les pays de la Communauté européenne qui n'ont pas encore ratifié cette Convention, la procédure d'approbation ou de rectification est en cours.

L'intérêt qu'inspire l'utilisation des dépouilles de certains animaux rares, en vue notamment de leur utilisation à des fins vestimentaires, est une menace pour ces espèces; plus un animal devient rare, plus élevé devient son prix et plus grand aussi l'intérêt de sa capture dans son pays d'origine et cela malgré des mesures de protection et d'interdiction de capture édictées par les autorités locales.

C'est pour rencontrer ce problème que la Convention de Washington, qu'il vous est demandé d'approuver, propose une coopération internationale afin de supprimer ou de réduire la surexploitation provoquée par le commerce international et d'ainsi limiter les prélèvements dans leur milieu d'origine des espèces de flore et de faune menacées d'extinction.

Cette Convention a donc pour objet de réglementer strictement le commerce des espèces déjà menacées de disparition (annexe I de la Convention) et d'exercer un contrôle sur le commerce des espèces en diminution (annexe II de la Convention).

Il faut toutefois souligner que parmi les espèces reprises dans les annexes, nombreuses sont celles qui ne font qu'exceptionnellement l'objet d'un commerce international.

Par contre, d'autres de ces espèces font l'objet de nombreux échanges et d'un commerce international important; certaines dépouilles peuvent atteindre des prix unitaires élevés; des objets fabriqués au départ de ces dépouilles sont des objets de grand luxe et payés en conséquence.

Parmi les espèces reprises aux annexes de la Convention, certaines font l'objet d'un commerce en Belgique, on peut citer :

1. les fourrures et principalement les fourrures tachetées (léopard, guépard, ocelot);
2. les peaux de reptiles (crocodiles - varans);

3. schalen van schildpadden (die namelijk gebruikt worden in de fabricage van kammen en van handtassen);
4. bijprodukten van sommige walvissen (die gebruikt worden in de parfumerie of in de dierenvoeding);
5. ivoorpunten van Afrikaanse olifanten in onbewerkte toestand;
6. de wol van vicunna's uit Zuid-Amerika;
7. sommige vogelsoorten (die worden ingevoerd om ze in kooien te houden of te fokken);
8. enkele plantesoorten zoals lelie-achtigen die in de tuinbouw gekweekt worden voor farmaceutische doeleinden.

Er moet echter onderstreept worden dat de gefokte of gekweekte dier- of plantesoorten, zelfs degene die voorkomen in de bijlage I, onder de voorschriften vallen die toepasselijk zijn op de in bijlage II voorkomende soorten.

Wat de in bijlage I opgenomen soorten betreft, gaan de partijen de verbintenis aan enkel de invoer ervan voor niet-commerciële doeleinden toe te laten. Op dezelfde wijze worden de uitvoer of de wederuitvoer gereglementeerd om het handelsverkeer in dieren die op onwettelijke wijze in de landen van herkomst bekomen werden, te beletten.

Wat de in bijlage II opgenomen diersoorten betreft, mag een zekere commercialisatie ervan voortgezet worden, maar dan onder controle om de belangrijkheid ervan te kennen en om desnoods op het gepaste ogenblik te kunnen ingrijpen. De soorten die erop voorkomen zijn reeds in aantal aan het verminderen zonder echter onmiddellijk met uitroeiing bedreigd te worden.

Voor de dieren die in die twee bijlagen werden opgenomen en die verhandeld worden, wordt bovendien de mogelijkheid geschapen om de gezondheidstoestand van het dier en de voorwaarden van vervoer te controleren.

Sommige soorten die nationale beschermingsmaatregelen genieten kunnen, desgevallend, dank zij bijlage III, ingeschreven worden door de Verdragsluitende Partijen en aldus kan een internationale controle bekomen worden op de handel in deze soorten, die maar zullen kunnen ingevoerd worden wanneer zij vergezeld zijn van een getuigschrift afgeleverd door het land van herkomst.

De toepassing van de Overeenkomst is gesteund op een ingewikkeld systeem van documenten en getuigschriften, evenals op een administratieve en fysieke controle van de specimens tijdens de douanevrachtingen. Dit vereist de oprichting van een centrum tot bewaring van de in beslag genomen dieren en de instelling van beheersorganen wat nieuwe uitgaven aan de Belgische Staat oplegt. De weerslag hiervan op de begroting wordt, in het huidig stadium, op zowat tien miljoen geschat.

Om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State bleek het noodzakelijk in het huidige ontwerp bepalingen in te voegen die de uitvoering van de Overeenkomst op het intern Belgisch vlak moeten verzekeren. Inderdaad, de Raad van State preciseert dat de ontleding van de artikelen I tot VII van de Overeenkomst uitwijst dat deze geen « recht-

3. l'écaille des tortues (utilisée dans la fabrication de peignes et des sacs notamment);
4. des sous-produits de certaines baleines (utilisées dans la parfumerie ou l'alimentation animale);
5. les pointes d'ivoire des éléphants à l'état brut;
6. la laine des vigognes d'Amérique du Sud;
7. certaines espèces d'oiseaux (importées pour la détention en cage ou l'élevage);
8. quelques espèces végétales comme les liliacées qui sont cultivées en horticulture à des fins pharmaceutiques.

Il faut toutefois souligner que les spécimens des espèces animales ou végétales, même figurant à l'annexe I, tombent d'office sous les prescriptions applicables aux espèces reprises dans l'annexe II du moment qu'ils proviennent d'élevages ou de cultures.

Pour les espèces reprises à l'annexe I, les parties s'engagent à n'autoriser l'importation qu'à des fins non commerciales. Leur exportation ou leur réexportation sont réglementées de la même manière afin de faire obstacle au trafic d'animaux obtenus illégitimement dans les pays d'origine.

Pour les espèces reprises à l'annexe II, la continuation d'une certaine commercialisation est permise mais sous contrôle afin d'en connaître l'importance et de pouvoir, le cas échéant, intervenir en temps opportun. Les espèces qui y sont reprises sont déjà en diminution sans toutefois être directement menacées d'extinction.

De plus, pour les animaux repris dans ces deux annexes et faisant l'objet d'une transaction, il est donné la possibilité de contrôler l'état de santé de l'animal et les conditions de transport.

Une annexe III permet aux Etats parties de la Convention d'inscrire le cas échéant, certaines espèces faisant l'objet de mesures de protection nationales et d'ainsi obtenir un contrôle international sur le commerce de ces espèces dont les importations ne seront possibles qu'accompagnées d'un certificat délivré par le pays d'origine.

L'application de la Convention est basée sur un système complexe d'établissement de documents et de certificats ainsi que sur un contrôle administratif et un contrôle physique des spécimens lors des opérations douanières. Cela requiert la création d'un centre de sauvegarde pour animaux saisis ou confisqués et la mise en place des organes de gestion, ce qui impliquera donc des dépenses nouvelles pour l'Etat belge. L'incidence budgétaire en est, au stade actuel, estimée à une dizaine de millions.

Pour rencontrer l'avis du Conseil d'Etat, il est apparu nécessaire d'inclure dans le présent projet les dispositions requises pour assurer l'exécution de la Convention au plan interne belge. En effet, le Conseil d'Etat précise que « de l'analyse des articles I à VII de la Convention, il ressort donc que celle-ci n'a pas le caractère d'un traité directement ap-

streeks toepasselijk verdrag » is. Deze mening wordt bevestigd door de tekst van artikel VIII die verklaart : « De Partijen nemen gepaste maatregelen om de bepalingen van deze Overeenkomst uit te voeren en de handel in specimens waarbij deze worden overtreden, te verbieden.

Deze maatregelen omvatten :

- a) het strafbaar stellen van de handel in of het bezit van dergelijke specimens, of beide; en
- b) het treffen van voorzieningen ter verbeurdverklaring of terugzending aan de Staat van uitvoer van dergelijke specimens. »

Uit de tekst van artikel VIII blijkt dus dat de Overeenkomst niet tot doel heeft bepaalde regels in het interne recht van de Overeenkomstsluitende Partijen in te voeren, maar hen te verplichten de nodige maatregelen te nemen om de toepassing van de Overeenkomst te verzekeren hen daarbij een zekere vrijheid latend in de keuze van de te nemen maatregelen en voor sommige punten zelfs een voorkeurmogelijkheid te voorzien.

Hiertoe heeft de Regering het oorspronkelijk ontwerp, zoals het werd voorgelegd aan het advies van de Raad van State, aangevuld met de artikelen 4 tot 7.

Als wetenschappelijk gezag worden er een commissie « Plantaardige produkten » en een commissie « Dierlijke produkten », voorzien, waarvoor een beroep zal gedaan worden op het wetenschappelijk personeel van respectievelijk de Nationale Plantentuin van België en van het Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen evenals op de specialisten van onze universiteiten, wetenschappelijke centra, andere wetenschappelijke instellingen en vertegenwoordigers van het beheersorgaan.

Zoals blijkt uit de lezing van het advies van de Raad van State lag het oorspronkelijk in de bedoeling van de Regering geen voorbehouden te maken. Recente reacties maken echter een grondiger onderzoek van deze kwestie noodzakelijk. De Regering zal niet nalaten het Parlement in te lichten over de evolutie van dit probleem.

Ontleding van de artikelen

Artikel 1

Artikel 1 maakt de beschikkingen van de Overeenkomst toepasselijk en keert de inhoud van de bijlagen goed, zoals zij opeenvolgend werden gewijzigd tijdens de zittingen van de conferentie der Verdragsluitende Partijen.

Artikel 2

Dit artikel geeft aan de Koning de macht om alle maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst, met inbegrip van deze die vereist zijn voor het toepasselijk maken in België van de wijzigingen die aan

plicable ». Cette conclusion est corroborée par le texte de l'article VIII, qui énonce : « Les parties prennent les mesures appropriées en vue de la mise en application des dispositions de la présente Convention, ainsi que pour interdire le commerce de spécimens en violation de ses dispositions. » Il ajoute :

« Ces mesures comprennent :

- a) des sanctions pénales frappant soit le commerce, soit la détention de tels spécimens, ou les deux;
- b) la confiscation ou le renvoi à l'Etat d'exportation, de tels spécimens. »

Le texte de l'article VIII fait ainsi apparaître que la Convention a pour objet, non d'introduire des règles déterminées dans le droit interne des Etats contractants, mais d'imposer à ceux-ci de prendre les dispositions nécessaires pour assurer l'application de la Convention, en leur laissant une certaine liberté dans le choix des mesures à prendre et en prévoyant même, sur certains points, une faculté d'option.

A cet effet, le Gouvernement a complété le projet initial, soumis à l'avis du Conseil d'Etat, par les articles 4 à 7.

Comme autorité scientifique, il est prévu une commission « Produits végétaux » et une commission « Produits animaux » pour lesquelles il sera fait respectivement appel au personnel scientifique du Jardin Botanique National de Belgique et de l'Institut Royal des Sciences naturelles ainsi qu'aux spécialistes de nos universités, centres universitaires et autres institutions scientifiques.

En ce qui concerne les réserves, il entrait initialement dans les intentions du Gouvernement, ainsi qu'il apparaît à la lecture de l'avis du Conseil d'Etat, de ne pas en formuler. Toutefois, certaines réactions intervenues depuis rendent nécessaire un examen plus approfondi de cette question; le Gouvernement ne manquera pas d'informer le Parlement de l'évolution de ce problème.

Analyse des articles

Article 1er

L'article 1er rend applicables les dispositions de la Convention et approuve le contenu de ses annexes, telles qu'elles ont été successivement amendées lors des sessions de la conférence des parties contractantes.

Article 2

Cet article donne pouvoir au Roi de prendre toutes les mesures nécessaires pour l'exécution de la Convention, y compris celles nécessaires pour rendre applicables en Belgique les modifications apportées aux annexes soit lors d'une

de bijlagen worden aangebracht, ofwel tijdens een zitting van de conferentie der Verdragsluitende Partijen, ofwel in de tijdsperiode tussen de zittingen, door de procedure van schriftelijke stemming, in uitvoering van de artikelen XI en XVI van de Overeenkomst.

Om te beantwoorden aan de wens van de Raad van State werden bovendien in het huidig ontwerp bepalingen ingevoegd die de Koning machtigen de Overeenkomst uit te voeren wat betreft de interne handel in bedoelde specimens en werden strafbepalingen voorzien (art. 4 tot 7).

Artikel 3

De diergeeskundige dienst en de dienst plantenbescherming worden door dit artikel als beheersorganen aangeduid. Die diensten zullen daartoe uitgebreid worden, ten einde het hun mogelijk te maken de door de Overeenkomst afgelegde verplichtingen na te komen.

De Raad van State is de mening toegedaan dat dergelijke bepaling niet in het ontwerp dient te worden ingelast vermits deze aanduiding kan geschieden door de Koning.

Het werd echter gepast geoordeeld deze bepaling te handhaven ten einde de wetgevende macht in te lichten over de bedoelingen van de Regering in deze zaak.

Artikel 4

In dit artikel worden maatregelen opgesomd die betrekking hebben op de binnenlandse handel en die noodzakelijk worden indien men tot een doeltreffende toepassing van de Conventie wil komen.

De Conventie verbiedt de handel in de door haar bedoelde soorten niet, maar zij reglementeert de invoer, de uitvoer en de wederuitvoer ervan, evenals het inbrengen ervan vanuit zee. Wat de invoer van de specimens van bijlage I alleen betreft, zegt zij echter dat het beheerorgaan het bewijs moet hebben dat het specimen niet zal gebruikt worden voor hoofdzakelijk commerciële doeleinden. Daarmee kan men het aan de handel onmogelijk maken, zich dergelijke specimens aan te schaffen.

Indien handelaars voortgaan met het verkopen van specimens van bijlage I, zullen zij moeten bewijzen dat deze werden ingevoerd, overeenkomstig de conventie of vóór de toepassing ervan. Het is daarom dat het ontwerp voorschrijft dat het verboden is handel te drijven in de flora- en fauna-soorten die voorkomen in bijlage I van de Conventie, behoudens door de Koning toegekende afwijking.

Er moeten inderdaad afwijkingsmaatregelen genomen worden om het de handelaars mogelijk te maken de voorraden te liquideren die werden aangelegd vóór het van kracht worden van de Conventie of om redenen van wetenschappelijke aard (geneeskundige, farmaceutische of voor onderzoek).

Artikelen 5 en 6

Door die artikelen worden de straffen voorgeschreven die zullen toegepast worden in geval van overtreding van de bepalingen van de Conventie.

session de la conférence des parties contractantes, soit dans l'intervalle des sessions, par la procédure du vote par correspondance, en exécution des articles XI et XVI de la Convention.

De plus, pour répondre au vœu du Conseil d'Etat, des dispositions habilitant le Roi à exécuter la Convention en matière de commerce interne des espèces visées ainsi que des sanctions pénales, ont été insérées dans le présent projet (art. 4 à 7).

Article 3

Cet article désigne le service vétérinaire et celui de la protection des végétaux comme organe de gestion. A cette fin, ces services sont étoffés en vue de leur permettre de remplir les obligations imposées par la Convention.

Le Conseil d'Etat est d'avis qu'il n'y a pas lieu d'insérer une telle disposition dans le projet, la désignation en question pouvant se faire par le Roi.

Il a cependant été jugé opportun de maintenir cette disposition afin d'informer le pouvoir législatif des intentions du Gouvernement en la matière.

Article 4

Cet article énonce des mesures touchant le commerce intérieur rendues nécessaires par la volonté d'une application efficace de la Convention.

La Convention n'interdit pas le commerce de ce qu'elle vise, mais elle en réglemente l'importation, l'exportation, la réexportation et l'introduction en provenance de la mer. Elle dit toutefois, pour l'importation des spécimens de l'annexe I seulement, que l'organe de gestion doit avoir la preuve que le spécimen ne sera pas utilisé à des fins principalement commerciales. Cela permet d'empêcher le commerce de se fournir en pareils spécimens.

Si des commerçants continuent à vendre des spécimens de l'annexe I ils devront prouver que ceux-ci ont été importés conformément à la Convention ou avant l'application de celle-ci. C'est pour cela que le projet prévoit l'interdiction du commerce des espèces de flore et de faune reprises à l'annexe I de la Convention, sauf dérogation accordée par le Roi.

Des mesures de dérogation doivent en effet être prises pour permettre aux commerçants de liquider les stocks constitués avant l'entrée en vigueur de la Convention et pour des motifs d'ordre scientifique, tels que médicaux, pharmaceutiques et de recherches.

Articles 5 et 6

Ces articles prévoient les peines qui seront appliquées en cas d'infraction aux dispositions de la Convention.

Artikel 7

In dit artikel wordt nauwkeurig opgegeven welke agenten van de overheid belast worden met het vaststellen van de overtredingen. Het zijn voornamelijk leden van de rijkswacht, van de gemeentelijke politie, de ingenieurs en aangestelden van het Bestuur van Waters en Bossen, waarbij de agenten gevoegd worden van de Besturen van de Douane en de agenten van de Algemene Economische Inspectie.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Ch.-F. NOTHOMB.

De Minister van Landbouw,

A. LAVENS.

De Minister van Justitie,

Ph. MOUREAUX.

Article 7

Cet article précise quels seront les agents de l'autorité qui sont chargés de constater les infractions. Il s'agit principalement de membres de la gendarmerie, de la police communale, les ingénieurs et préposés de l'Administration des Eaux et Forêts auxquels on ajoute les agents des Administrations des Douanes et les agents de l'Inspection Générale Economique.

Le Ministre des Affaires étrangères,

Ch.-F. NOTHOMB.

Le Ministre de l'Agriculture,

A. LAVENS.

Le Ministre de la Justice,

Ph. MOUREAUX.

ONTWERP VAN WET

BOUDEWIJN,
Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken, van Onze Minister van Landbouw en van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister van Landbouw en Onze Minister van Justitie zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

ARTIKEL 1

De Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten, en de Bijlagen, opgemaakt te Washington op 3 maart 1973 alsmede de Wijziging van de Overeenkomst, aangenomen te Bonn op 22 juni 1979, zullen volkomen uitwerking hebben.

ART. 2

De Koning neemt de maatregelen die vereist zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst en haar Bijlagen alsmede van de wijzigingen aangebracht aan de Bijlagen.

ART. 3

De beheersorganen die door de Overeenkomst bedoeld worden zijn de diergeeskundige dienst en de dienst plantenbescherming van het Ministerie van Landbouw, respectievelijk wat de specimens van dieren en planten betreft.

ART. 4

Behoudens door de Koning toegestane afwijking is het verboden gemakkelijk identificeerbare, levende of dode specimens, die in bijlage I van de Overeenkomst voorkomen, te houden, voor de verkoop te houden, te koop aan te bieden of te kopen.

ART. 5

Met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot drie maanden en met een boete van 1 000 tot 100 000 frank, of met een van die straffen alleen wordt diegene gestraft die, in overtreding van de Overeenkomst of van de ter uitvoering hiervan genomen maatregelen, specimens invoert, uitvoert, wederuitvoert of vanuit de zee inbrengt, die voorkomen op

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,
Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères, de Notre Ministre de l'Agriculture et de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères, Notre Ministre de l'Agriculture et Notre Ministre de la Justice sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE 1^e

La Convention sur le commerce international des espèces de faune et de flore sauvages menacées d'extinction, et les Annexes, faites à Washington le 3 mars 1973 ainsi que l'Amendement à la Convention, adopté à Bonn le 22 juin 1979, sortiront leur plein et entier effet.

ART. 2

Le Roi prend les mesures que requiert l'exécution de la Convention et de ses Annexes ainsi que des modifications apportées aux Annexes.

ART. 3

Les organes de gestion au sens de la Convention sont le service vétérinaire et le service de la protection des végétaux du Ministère de l'Agriculture, respectivement en ce qui concerne les spécimens d'animaux et de plantes.

ART. 4

Sauf dérogation accordée par le Roi, il est interdit de détenir, de détenir pour la vente, d'offrir pour la vente ou d'acheter des spécimens, facilement identifiables, vivants ou morts, repris à l'annexe I de la Convention.

ART. 5

Est puni d'un emprisonnement de quinze jours à trois mois et d'une amende de 1 000 francs à 10 000 francs, ou de l'une de ces peines seulement, celui qui importe, exporte, réexporte ou introduit en provenance de la mer en infraction à la Convention ou aux dispositions prises pour son exécution, des spécimens figurant aux annexes I, II, III de ladite Convention.

de bijlagen I, II, III van genoemde Overeenkomst, evenals degene die artikel 4 overtreedt. De bepalingen van hoofdstuk VII en van artikel 85 van het Strafwetboek zijn toepasbaar op de door onderhavig artikel voorgeschreven overtredingen.

ART. 6

§ 1. In geval van de door artikel 5 voorziene overtredingen worden de specimens, ofwel teruggezonden naar de Staat van uitvoer door de overheidsagenten vermeld in artikel 7, ofwel door hen in beslag genomen en, desnoods, geslacht of vernietigd.

§ 2. In geval er specimens in beslag genomen worden die niet worden geslacht of vernietigd, worden zij toevertrouwd aan de beheersorganen. Na de Staat van uitvoer en eventueel een wetenschappelijke autoriteit of het Secretariaat van de Overeenkomst te hebben geraadpleegd, zenden die organen de specimens terug naar de Staat van uitvoer op de kosten van deze laatste ofwel zenden zij ze naar een centrum van bewaring of naar elke andere plaats die geschikt is en verenigbaar met de doelstellingen van de Overeenkomst. Zij kunnen ze ook doen slachten of vernietigen.

§ 3. In geval niet-levende specimens in beslag genomen worden, zorgen de beheersorganen voor de bewaring ervan en, desnoods, doen zij overgaan tot de vernietiging ervan.

§ 4. In geval van veroordeling spreekt de rechtkant de inbeslagneming uit van de specimens die niet werden teruggezonden of vernietigd en doet zij de veroordeelde de onkosten betalen van de terugzendingen die zouden gemaakt zijn en die niet door de Staat van uitvoer werden betaald, evenals de kosten van expertises, van het vervoer naar de bewaarcentra, van het slachten en vernietigen en van de bewaking tot aan de datum van het vonnis.

ART. 7

Onverminderd de volmachten van de officieren van de gerechtelijke politie worden de overtredingen van de bepalingen van onderhavige wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan opgespoord en vastgesteld door de agenten van de douane, de leden van de rijkswacht en de agenten van de gemeentelijke politie, evenals door de ingenieurs en aangestelden van het Bestuur van Waters en Bossen, door de ingenieurs-controleurs en de technische helpers van het Bestuur van Land- en Tuinbouw, door de ingenieurs en de diergeneeskundige inspecteurs van het Bestuur Veeteelt en Diergeneeskundige Inspectie, door de veeartsen van de controlesdiensten, de ingenieurs en controleurs van de Dienst Inspectie van de Grondstoffen van het Bestuur der Economische Diensten, door de inspecteurs en controleurs van de voedingswaren, door de inspecteurs en controleurs van de Algemene Economische Inspectie en door andere agenten die worden aangeduid door de Minister van Landbouw.

tion ainsi que celui qui commet une infraction à l'article 4. Les dispositions du chapitre VII et de l'article 85 du Code pénal sont applicables aux infractions prévues par le présent article.

ART. 6

§ 1er. En cas d'infraction prévue à l'article 5, les spécimens sont soit renvoyés à l'Etat d'exportation par les agents de l'autorité cités à l'article 7, soit saisis par eux et, en cas de nécessité, abattus ou détruits.

§ 2. En cas de saisie de spécimens vivants sans abattage, ni destruction, les spécimens sont confiés aux organes de gestion. Ces organes, après avoir consulté l'Etat d'exportation et éventuellement une autorité scientifique ou le Secrétariat de la Convention renvoient les spécimens à l'Etat d'exportation aux frais de celui-ci ou les envoient à un centre de sauvegarde ou à tout autre endroit approprié et compatible avec les objectifs de la Convention. Ils peuvent aussi faire procéder à leur abattage ou à leur destruction.

§ 3. En cas de saisie de spécimens non vivants, les organes de gestion en assurent la conservation et, en cas de nécessité, font procéder à leur destruction.

§ 4. En cas de condamnation, le tribunal prononce la confiscation des spécimens qui n'ont pas été renvoyés ou détruits et met à charge du condamné les frais des renvois qui auraient été effectués sans être supportés par l'Etat d'exportation, les frais d'expertises, de transport aux centres de sauvegarde, d'abattage, de destruction et ceux de garde jusqu'à la date du jugement.

ART. 7

Sans préjudice des pouvoirs des officiers de police judiciaire, les infractions aux dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution sont recherchées et constatées par les agents de la douane, les membres de la gendarmerie et les agents de la police communale ainsi que par les ingénieurs et préposés de l'Administration des Eaux et Forêts, les ingénieurs contrôleurs et aides techniques de l'Administration de l'Agriculture et de l'Horticulture, les ingénieurs et les inspecteurs vétérinaires de l'Administration de l'Elevage et de l'Inspection vétérinaire, les vétérinaires de contrôle, les ingénieurs et contrôleurs du Service de l'Inspection des matières premières de l'Administration des Services économiques, les inspecteurs et contrôleurs des denrées alimentaires, les inspecteurs et contrôleurs de l'Inspection générale économique et autres agents désignés par le Ministre de l'Agriculture.

Diegene onder de voormelde personen die de door het decreet van 20 juli 1831 voorgeschreven eed niet hebben afgelegd, zullen hem afleggen in de handen van de Vrederechter.

De processen-verbaal die door deze agenten van de overheid worden opgemaakt, hebben kracht van bewijs tot het tegenovergestelde bewezen is; een afschrift van het procesverbaal wordt, binnen de vijftien dagen na de vaststelling, aan de overtreders gezonden.

Dezelfde agenten van de overheid zijn gemachtigd monsters te nemen en ze in een erkend laboratorium te doen onderzoeken om de identiteit ervan te bepalen.

In de uitoefening van hun functies hebben zij vrije toegang tot de fabrieken, winkels, depots, kantoren, vervoermiddelen, ondernemings- en fokgebouwen, teelten, veilingen, markten, mijnen, koelinstallaties, opslagplaatsen, stations en bedrijven in de open lucht.

Lokalen die als woning dienen mogen maar worden bezocht tussen 5 uur 's morgens en 9 uur 's avonds en met de toelating van de rechter bij de politierechtbank. Deze toelating is ook vereist om, buiten de genoemde uren, lokalen te bezoeken die niet toegankelijk zijn voor het publiek.

Zij kunnen zich alle inlichtingen en documenten laten bezorgen die nodig zijn voor het uitoefenen van hun functies en overgaan tot alle nuttige vaststellingen, waarbij zij gebeurlijk de medewerking kunnen krijgen van deskundigen die gekozen worden op een door het Ministerie van Landbouw opgemaakte lijst.

Gegeven te Brussel, 24 februari 1981.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :
De Minister van Buitenlandse Zaken,

CH.-F. NOTHOMB.

De Minister van Landbouw,

A. LAVENS.

De Minister van Justitie,

PH. MOUREAUX.

Celle d'entre ces personnes qui n'auraient point prêté le serment prescrit par le décret du 20 juillet 1831, le prêteront devant le Juge de paix.

Les procès-verbaux établis par ces agents de l'autorité font foi jusqu'à preuve du contraire, une copie en est envoyée, dans les quinze jours de la constatation, aux auteurs de l'infraction.

Les mêmes agents de l'autorité sont autorisés à prélever des échantillons et à les faire examiner dans un laboratoire agréé afin d'en déterminer l'identité.

Ils ont, dans l'exercice de leurs fonctions, libre accès aux usines, magasins, dépôts, bureaux, moyens de transport, bâtiments d'entreprise et d'élevage, cultures, criées, marchés, minques, installations frigorifiques, entrepôts, gares et aux exploitations situées en plein air.

La visite de locaux servant d'habitation n'est permise qu'entre 5 heures du matin et 9 heures du soir et il ne peut y être procédé qu'avec l'autorisation du juge au tribunal de police. Cette autorisation est aussi requise pour la visite, en dehors desdites heures, des locaux qui ne sont pas accessibles au public.

Ils peuvent se faire communiquer tous renseignements et documents nécessaires à l'exercice de leurs fonctions et procéder à toutes constatations utiles avec la collaboration éventuelle d'experts choisis sur une liste établie par le Ministre de l'Agriculture.

Donné à Bruxelles, le 24 février 1981.

BAUDOUIN

Par le Roi
Le Ministre des Affaires étrangères,

CH.-F. NOTHOMB.

Le Ministre de l'Agriculture,

A. LAVENS.

Le Ministre de la Justice,

PH. MOUREAUX.

ADVIES VAN RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 13e oktober 1980 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten, en van de Bijlagen, opgemaakt te Washington op 3 maart 1973 alsmede van de Wijziging van de Overeenkomst, aangenomen te Bonn op 22 juni 1979 », heeft de 3e december 1980 het volgend advies gegeven :

Voorafgaande opmerking

De Overeenkomst waarvoor het ontwerp de instemming van de Kamers bedoelt te verkrijgen, strekt tot bescherming van de bedreigd in het wild levende dier- en plantesoorten, door de handel erin, op internationaal niveau, aan een aantal regels te onderwerpen.

De vastgestelde regelingen verschillen enigermate al naar de soort opgenomen is in bijlage I, in bijlage II of in bijlage III van de Overeenkomst. Een hoofdkenmerk hebben al die regelingen echter gemeen : zij eisen voorafgaande verlening en overlegging van een vergunning — of althans van een certificaat —, voor de invoer, de uitvoer of de wederuitvoer van een specimen van een in de Overeenkomst bedoelde soort. Daarover handelen de artikelen III tot V van de Overeenkomst. Zij stellen « voorwaarden » wat betreft de vergunningen en certificaten, op welke stukken artikel VI dan aanvullende bepalingen toepasselijk verklapt. Artikel VII voorziet in uitzonderingen op de in de Overeenkomst gestelde algemene regels.

Wegens hun onderwerp kunnen de bepalingen van de artikelen I tot VII van de Overeenkomst niet worden geacht uit zichzelf verplichtingen op te leggen aan hen die onder de Belgische rechtsmacht vallen. Die bepalingen immers, die in de afgifte van vergunningen of certificaten voorzien, veronderstellen uit de aard der zaak dat een Belgische overheid, voór ze in werking worden gesteld, de voorzieningen treft die voor het organiseren van die regeling vereist zijn.

Ontleding van de artikelen I tot VII van de Overeenkomst wijst uit dat deze geen « rechtstreeks toepasselijk verdrag » is. Die conclusie vindt steun in de tekst van artikel VIII : « De Partijen nemen gepaste maatregelen om de bepalingen van deze Overeenkomst uit te voeren en de handel in specimens waarbij deze worden overtreden, te verbieden ». Het artikel vervolgt : « Deze maatregelen omvatten :

- a) het strafbaar stellen van de handel in of het bezit van dergelijke specimens, of beide;
- b) het treffen van voorzieningen ter verbeurdverklaring of terugzending aan de Staat van uitvoer van dergelijke specimens. »

Uit de tekst van artikel VIII blijkt dus dat de Overeenkomst niet tot doel heeft bepaalde regels in te voeren in het interne recht van de Verdragsluitende Staten, maar die Staten te verplichten de nodige voorzieningen te treffen voor de toepassing van de Overeenkomst, waarbij hun enige vrijheid wordt gelaten in de keuze van de te nemen maatregelen en hun zelfs op bepaalde punten verschillende mogelijkheden worden geboden.

De gemachtigde van de Minister heeft trouwens aan de Raad van State laten weten dat de Regering voornemens is een ontwerp van wet in te dienen houdende de voorzieningen die voor de uitvoering van de Overeenkomst vereist zijn. Dit laatste gegeven bevestigt ten overvloede dat de Overeenkomst niet het karakter van een rechtstreeks toepasselijk verdrag vertoont.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 13 octobre 1980, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de la Convention sur le commerce international des espèces de faune et de flore sauvages menacées d'extinction, et des Annexes, faites à Washington le 3 mars 1973 ainsi que de l'Amendement, adopté à Bonn le 22 juin 1979 », a donné le 3 décembre 1980 l'avis suivant :

Observation préalable

La Convention que le projet tend à soumettre à l'assentiment des Chambres a pour but de protéger les espèces de faune et de flore sauvages menacées d'extinction, en soumettant leur commerce, sur le plan international, à un ensemble de règles.

Les régimes prévus varient, dans une certaine mesure, selon que l'espèce est inscrite à l'annexe I, à l'annexe II ou à l'annexe III de la Convention. Mais ces régimes comprennent tous un élément fondamental commun : ils subordonnent à la délivrance et à la présentation préalables d'un permis — ou, du moins, d'un certificat —, l'importation, l'exportation ou la réexportation d'un spécimen d'une espèce visée par la Convention. Tel est l'objet des articles III à V de celle-ci. Ces articles fixent des « conditions » pour les permis et certificats, actes auxquels l'article VI rend applicables des dispositions complémentaires. L'article VII établit des dérogations aux règles générales prévues par la Convention.

En raison de leur objet, les dispositions contenues aux articles I à VII de la Convention ne peuvent être considérées comme imposant par elles-mêmes des obligations aux personnes relevant de la juridiction de la Belgique. En effet, ces dispositions, qui prévoient la délivrance de permis ou de certificats, supposent nécessairement, avant leur mise à exécution, qu'une autorité belge prenne les dispositions requises pour organiser ce régime.

De l'analyse des articles I à VII de la Convention, il ressort donc que celle-ci n'a pas le caractère d'un « traité directement applicable ». Cette conclusion est corroborée par le texte de l'article VIII, qui énonce : « Les Parties prennent les mesures appropriées en vue de la mise en application des dispositions de la présente Convention ainsi que pour interdire le commerce de spécimens en violation de ses dispositions. » Il ajoute : « Ces mesures comprennent :

- a) des sanctions pénales frappant soit le commerce, soit la détention de tels spécimens, ou les deux;
- b) la confiscation ou le renvoi à l'Etat d'exportation, de tels spécimens. »

Le texte de l'article VIII fait ainsi apparaître que la Convention a pour objet, non d'introduire des règles déterminées dans le droit interne des Etats contractants, mais d'imposer à ceux-ci de prendre les dispositions nécessaires pour assurer l'application de la Convention, en leur laissant une certaine liberté dans le choix des mesures à prendre et en prévoyant même, sur certains points, une faculté d'option.

Le délégué du Ministre a, d'ailleurs, fait savoir au Conseil d'Etat que le Gouvernement se proposait de déposer un projet de loi contenant les dispositions requises pour assurer l'exécution de la Convention. Ce dernier élément confirme surabondamment que celle-ci n'a pas le caractère d'un traité directement applicable.

Opmerkingen betreffende artikel 2

Artikel 2 van het ontwerp bepaalt :

« Artikel 2. — De Koning neemt de maatregelen die voor de uitvoering van de Overeenkomst vereist zijn. »

A. Wat de uitvoering van de Overeenkomst betreft.

In dit verband schrijft voorzitter Masquelin : « à la question de savoir si le Roi peut prendre des mesures réglementaires ayant pour but de procurer l'exécution d'un traité, il ne peut..., en principe, être répondu affirmativement que si les dispositions à prendre sont de celles qui entrent dans les attributions que la Constitution ou une loi d'habilitation confèrent au Roi » (1).

Bij ontstentenis van een machtingswet kan de Koning dus in de uitvoering van een verdrag door het uitoefenen van een verordening-bevoegdheid slechts voorzien in aangelegenheden waarin Hij een zodanige bevoegdheid rechtstreeks aan de Grondwet ontleent. Zo kan Hij, op grond van de artikelen 29 en 66, maatregelen nemen betreffende de organisatie van 's Rijks algemeene bestuur.

Het toenemend aantal verdragen en de omvang van vele daarvan hebben dan ook tot gevolg gehad dat het veel vaker voorkomt dat wetsbepalingen aan de Koning bijzondere machten verlenen met het oog op de uitvoering van een verdrag.

Enkele voorbeelden zijn : artikel 1 van de wet van 18 februari 1969 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over de weg, de spoorweg of de waterweg; het enig artikel van de wet van 20 juli 1973 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en besluiten inzake overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten; artikel 2 van de wet van 24 november 1975 houdende goedkeuring van het verdrag van 20 oktober 1972 inzake de internationale bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee; artikel 1 van de wet van 4 april 1980 betreffende overdracht van bevoegdheden voor de uitvoering van de richtlijnen van de Raad van de Europese Gemeenschappen, betreffende de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de dieren-geneeskunde (2).

Vóór de inwerkingtreding van de wet tot uitvoering van de Overeenkomst, in de goedkeuring waarvan de Regering, zoals gezegd is, voorziet, zullen enerzijds het karakter en de economie van de Overeenkomst, anderzijds de uiterst algemene bewoordingen van artikel 2 van het onderhavige ontwerp meebrengen dat dit artikel zo kan worden geïnterpreteerd dat het aan de Koning een ruimere bevoegdheid verleent dan de Grondwet toestaat.

Met zijn algemene bewoordingen machtigt artikel 2 de Koning immers, zonder op de verleende bevoegdheid enige beperking te leggen, tot het nemen van alle maatregelen die voor de toepassing van de Overeenkomst vereist zijn.

Die maatregelen zouden zelfs de in artikel VIII bedoelde strafrechtelijke sancties kunnen omvatten.

Nu kan lidens artikel 9 van de Grondwet geen straf worden ingevoerd dan krachtnaams de wet. De wetten van 18 februari 1969 en 24 november 1975 hebben aan de Koning weliswaar een ruime verordningsbevoegdheid toegekend met het oog op de uitvoering van bepaalde verdragen, maar de straffen op overtreding van de besluiten genomen bij het uitoefenen van die bevoegdheid hebben zij zelf bepaald. Wel

(1) J. Masquelin « Les pouvoirs du Roi en matière d'exécution des traités », Ann. Dr. 1967, blz. 55-62, inzonderheid blz. 57; (*Répertoire pratique de droit belge*, tome XIV, V^e, Traité internationaux, nr. 343).

Zie ook :

Advies van de Raad van State over het ontwerp waaruit ontstaan is de wet van 18 februari 1969 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over de weg, de spoorweg of de waterweg (Gedr. St. Kamer, buitengewone zitting 1968, nr. 89/1).

(2) Belgisch Staatsblad van 21 mei 1980.

Observations relatives à l'article 2

L'article 2 du projet dispose comme suit :

« Article 2. — Le Roi prend les mesures que requiert l'exécution de la Convention. »

A. En ce qui concerne l'exécution de la Convention.

Comme l'écrit M. le président Masquelin, « à la question de savoir si le Roi peut prendre des mesures réglementaires ayant pour but de procurer l'exécution d'un traité, il ne peut..., en principe, être répondu affirmativement que si les dispositions à prendre sont de celles qui entrent dans les attributions que la Constitution ou une loi d'habilitation confèrent au Roi » (1).

Dès lors, à défaut d'une loi d'habilitation, le Roi ne peut pourvoir à l'exécution d'un traité par l'exercice d'un pouvoir réglementaire que dans les matières où Il détient un tel pouvoir directement en vertu de la Constitution. Par exemple, sur la base des articles 29 et 66, le Roi peut prendre des mesures qui concernent l'organisation de l'administration générale du Royaume.

Telle est la raison pour laquelle la multiplication du nombre de traités et l'importance de beaucoup de ceux-ci ont eu pour conséquence que les dispositions législatives attribuant au Roi des pouvoirs particuliers en vue d'assurer l'exécution d'un traité sont devenues beaucoup plus fréquentes.

En se bornant à quelques exemples, on citera : l'article 1er de la loi du 18 février 1969 relative aux mesures d'exécution des traités et actes internationaux en matière de transports par route, par chemin de fer ou par voie navigable; l'article unique de la loi du 20 juillet 1973 relative aux mesures d'exécution des traités et actes internationaux en matière de marchés de travaux, de fournitures et de services passés par les services publics; l'article 2 de la loi du 24 novembre 1975 approuvant la Convention du 20 octobre 1972 sur le règlement international pour prévenir les abordages en mer; l'article 1er de la loi du 4 avril 1980 contenant délégation de pouvoirs pour assurer l'exécution des directives du Conseil des Ministres des Communautés européennes relatives à l'art de guérir (2).

Avant l'entrée en vigueur de la loi d'exécution de la Convention dont l'adoption est, comme il a été indiqué, prévue par le Gouvernement, le caractère et l'économie de la Convention d'une part, et les termes extrêmement généraux de l'article 2 du présent projet, d'autre part, auront pour conséquence que cet article pourrait être interprété comme attribuant au Roi des pouvoirs plus étendus que ne le permet la Constitution.

En effet, selon les termes généraux dans lesquels il est rédigé, l'article 2 habilité le Roi, sans fixer aucune limite aux pouvoirs conférés, à prendre toutes les mesures requises pour l'application de la Convention.

Ces mesures pourraient même comprendre les « sanctions pénales » prévues par l'article 8.

Or on sait qu'aux termes de l'article 9 de la Constitution, nulle peine ne peut être établie qu'en vertu de la loi. Si les lois du 18 février 1969 et du 24 novembre 1975 ont attribué au Roi un large pouvoir réglementaire en vue d'assurer l'exécution de traités déterminés, elles ont fixé elles-mêmes les peines applicables en cas d'infraction aux arrêtés pris dans l'exercice de ce pouvoir. Dans certains cas, le législateur a sans

(1) J. Masquelin *Les pouvoirs du Roi en matière d'exécution des traités*, Ann. Dr. 1967, pp. 55-62, spécialement p. 57; (*Répertoire pratique de droit belge*, tome XIV, V^e, Traité internationaux, n° 343).

Voir également :

Avis du Conseil d'Etat sur le projet devenu la loi du 18 février 1969 relative aux mesures d'exécution des traités et actes internationaux en matière de transport par route, par chemin de fer ou par voie navigable (Doc. parl. Ch. session extraordinaire 1968, n° 89/1) (*Pasino* 1969, pp. 78-79).

(2) *Moniteur belge* du 21 mai 1980.

heeft de wetgever in sommige gevallen de Koning de bevoegdheid gegeven om bepaalde feiten strafbaar te stellen; maar dan moet hij, wil hij het beginsel van artikel 9 van de Grondwet niet miskennen, op zijn minst grenzen stellen aan de machtiging die hij aan de Koning verleent (1).

De tekst van het onderhavige ontwerp stelt geen enkele beperking aan 's Konings bevoegdheid en over geen enkel ontwerp van wet tot uitvoering van de Overeenkomst is advies gevraagd, zodat moet worden geconcludeerd dat artikel 2 vatbaar is voor een interpretatie die niet bestaanbaar is met artikel 9 van de Grondwet.

Om dit grondwettigheidsbezuur uit de weg te gaan en ook om de draagwijdte van artikel 2 te doen beantwoorden aan de werkelijke bedoeling van de Regering, moeten de bevoegdheden welke het artikel aan de Koning bedoelt te verlenen, nauwkeurig worden bepaald.

Dit doel zal gemakkelijker worden bereikt, en de Overeenkomst zal op een meer rationele wijze toepasbaar worden gemaakt, als de bepalingen die de Koning machtigen om de Overeenkomst in een te bepalen mate uit te voeren, in het ontwerp opgenomen worden.

B. Wat de goedkeuring van de wijzigingen aan de Bijlagen van de Overeenkomst betreft.

Volgens de ontleding van artikel 2 van het ontwerp in de memorie van toelichting behoren tot de maatregelen die de Koning kan nemen, die welke « vereist zijn voor het toepasselijk maken in België van de wijzigingen die aan de Bijlagen worden aangebracht, ofwel tijdens een zitting van de conferentie der Verdragsluitende Partijen, ofwel in de tijdsperiode tussen de zittingen, door de procedure van schriftelijke stemming, in uitvoering van de artikelen XI en XVI van de Overeenkomst ».

De Bijlagen I, II en III, waarvan de Overeenkomst de wijziging toestaat, bestaan uitsluitend uit lijsten van in het wild levende dier- en plantesoorten. Artikel 2 van het ontwerp heeft onder meer tot doel aan de Koning impliciet de bevoegdheid te verlenen om de in die Bijlagen van de Overeenkomst aangebrachte wijzigingen goed te keuren. Die bevoegdheid betreft technische maatregelen en heeft slechts een beperkte draagwijdte. Daar de bepaling een zodanig doel heeft, kan zij worden aanvaard.

De bepaling zou het opgegeven doel echter uitdrukkelijk moeten vermelden. Te dien einde zou de Regering zich kunnen laten leiden door artikel 2, § 2, van de wet van 24 november 1975 tot goedkeuring van het verdrag van 20 oktober 1972 inzake de internationale bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee.

Opmerking betreffende artikel 3

Artikel 3 luidt :

« Artikel 3. — De beheersorganen die door de Overeenkomst bedoeld worden zijn de diergeneeskundige dienst en de dienst plantenbescherming van het Ministerie van Landbouw, respectievelijk wat de specimens van dieren en planten betreft. »

Ofschoon soortgelijke bepalingen in tal van instemmingswetten voorkomen, zou het meer met de economie van de Grondwet stroken indien het aan de Koning overgelaten werd administratieve diensten aan te wijzen die voor de toepassing van de Overeenkomst de daarin bedoelde nationale « beheersorganen » zullen zijn (2).

Bijkomende opmerkingen

I. Luidens artikel 6, § 1, III, 2e, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn het Vlaamse en het Waalse

doute confié au Roi le pouvoir de créer des infractions et d'établir des peines; mais, en semblables cas, pour ne pas méconnaître le principe inscrit à l'article 9 de la Constitution, le législateur doit, du moins, mettre des bornes à l'habilitation qu'il donne au Roi (1).

Le texte du présent projet n'assignant aucune limite aux pouvoirs du Roi et aucun projet de loi d'exécution de la Convention n'ayant fait l'objet d'une demande d'avis, force est de conclure que l'article 2 prête à une interprétation incompatible avec l'article 9 de la Constitution.

Pour écarter cette objection d'inconstitutionnalité, ainsi d'ailleurs que pour rendre la portée de l'article 2 conforme aux véritables intentions du Gouvernement, il y a lieu de définir de manière précise les pouvoirs que l'article tend à attribuer au Roi.

Pour atteindre plus aisément cet objectif et pour assurer d'une manière plus rationnelle la mise en application de la Convention, il conviendrait de transférer dans le projet les dispositions habilitant le Roi à exécuter la Convention dans une mesure à déterminer.

B. En ce qui concerne l'approbation des modifications apportées aux Annexes à la Convention.

Selon l'analyse de l'article 2 du projet, contenue dans l'exposé des motifs, les mesures que le Roi est habilité à prendre comprennent celles qui sont « nécessaires pour rendre applicables en Belgique les modifications apportées aux Annexes, soit lors d'une session de la Conférence des Parties contractantes, soit dans l'intervalle des sessions par la procédure du vote par correspondance, en exécution des articles XI et XVI de la Convention ».

Les Annexes I, II et III, dont la Convention permet la modification, consistent exclusivement en des listes d'espèces de faune et de flore sauvages. L'article 2 du projet a notamment pour objet d'attribuer au Roi, de manière implicite, le pouvoir d'approuver les changements apportés auxdites Annexes de la Convention. Ce pouvoir concerne des mesures techniques et n'a qu'une portée restreinte. Ayant un tel objet, la disposition peut être admise.

Mais la disposition devrait énoncer en termes exprès l'objet qui vient d'être indiqué. A cet effet, le Gouvernement pourrait s'inspirer de l'article 2, § 2, de la loi du 24 novembre 1975 approuvant la Convention du 20 octobre 1972 sur le règlement international pour prévenir des abordages en mer.

Observation relative à l'article 3

L'article 3 est rédigé comme suit :

« Article 3. — Les organes de gestion au sens de la Convention sont le service vétérinaire et le service de la protection des végétaux du Ministère de l'Agriculture, respectivement en ce qui concerne les spécimens d'animaux et de plantes. »

Bien que nombre de lois d'assentiment contiennent des dispositions semblables, il serait plus conforme à l'économie de la Constitution de laisser au Roi le pouvoir de désigner les services administratifs qui seront, pour l'application de la Convention, les « organes de gestion » nationaux prévus par celle-ci (2).

Observations complémentaires

I. Aux termes de l'article 6, § 1e, III, 2e, de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980, les régions flamande et wallonne sont

(1) Zie bijvoorbeeld artikel 2 van de wet van 4 april 1980.

(2) Zie : « Répertoire pratique de droit belge, tome XIV, V^e, Traité internationaux », nr. 345.

(1) Voir, par exemple, l'article 2 de la loi du 4 avril 1980.

(2) Voir : « Répertoire pratique de droit belge, tome XIV, V^e, Traité internationaux », n° 345.

Gewest bevoegd voor « de natuurbescherming en het natuurbehoud, met uitzondering van de in-, uit- en doorvoer van uitheemse plantesoorten evenals van uitheemse diersoorten en hun krenge ».

De Overeenkomst en de Wijziging ervan zijn goedgekeurd vóór de inwerkingtreding van die bijzondere wet.

Mochten in de toekomst nieuwe wijzigingen aan de Overeenkomst worden voorgesteld en mochten deze betrekking hebben op inheemse soorten die in het Vlaamse of in het Waalse Gewest voorkomen, dan zou de Executieve van het betrokken Gewest bij de onderhandelingen over het internationale akkoord moeten worden betrokken overeenkomstig artikel 81 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.

II. Krachtens artikel XXIII van de Overeenkomst kan elke Verdrag-sluitende Staat bij de nederlegging van zijn akte van bekraftiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding bijzonder voorbehoud maken.

Dat voorbehoud kan betrekking hebben op :

- a) elke in Bijlage I, II of III opgenomen soort; of op
- b) alle delen van of alle produkten verkregen uit een dier of een plant van een in Bijlage III opgenomen soort.

Mocht de Regering voorinemens zijn een dergelijk voorbehoud te maken, dan zou zij de Wetgevende Kamers daarvan op de hoogte kunnen brengen opdat deze ten volle voorgelicht zijn omtrent de draagwijde van de gevraagde instemming.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : P. TAPIE, kamervoorzitter,

Ch. HUBERLANT en P. KNAEPEN, staatsraden,

P. DE VISSCHER en F. RIGAUX, assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw : J. TRUYENS, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer P. TAPIE.

Het verslag werd uitgebracht door de heer E. FALMAGNE, auditeur.

De Griffier,

J. TRUYENS.

De Voorzitter,

P. TAPIE.

compétentes pour « la protection et la conservation de la nature, à l'exception de l'importation, de l'exportation et du transit des espèces végétales non indigènes, ainsi que des espèces animales non indigènes et de leurs dépourvues ».

La Convention et l'amendement à celle-ci ont été adoptés avant l'entrée en vigueur de ladite loi spéciale.

A l'avenir, s'il était proposé d'apporter de nouvelles modifications à la Convention et si celles-ci concernaient des espèces indigènes existant en Région flamande ou en Région wallonne, l'Exécutif de la Région intéressée devrait être associé à la négociation de l'accord international conformément à l'article 81 de la loi spéciale de réformes institutionnelles.

II. L'article XXIII de la Convention permet à chacun des Etats signataires de formuler des réserves spéciales, en déposant son instrument de notification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

Ces réserves spéciales ne peuvent se rapporter qu'à :

- a) toute espèce inscrite aux Annexes I, II ou III;
- b) toutes parties ou tous produits obtenus à partir d'un animal ou d'une plante d'une espèce inscrite à l'Annexe III.

Si le Gouvernement avait l'intention de formuler de telles réserves, il se recommanderait qu'il en informe les Chambres législatives, afin que celles-ci soient pleinement éclairées sur la portée de l'assentiment qu'elles sont appelées à donner.

La chambre était composée de :

Messieurs : P. TAPIE, président de chambre,

Ch. HUBERLANT et P. KNAEPEN, conseillers d'Etat,

P. DE VISSCHER et F. RIGAUX, assesseurs de la section de législation,

Madame : J. TRUYENS, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. TAPIE.

Le rapport a été présenté par M. E. FALMAGNE, auditeur.

Le Greffier,

J. TRUYENS.

Le Président,

P. TAPIE.

*(Vertaling)***Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten**

De Overeenkomstsluitende Staten,

Erkennende dat de in het wild levende dier- en plantesoorten door hun schoonheid en verscheidenheid een onvervangbaar onderdeel vormen van de natuurlijke stelsels, dat moet worden beschermd ten behoeve van de huidige en komende generaties;

Zich bewust van de steeds toenemende waarde van in het wild levende dier- en plantesoorten, uit een esthetisch, wetenschappelijk, cultureel, recreatief en economisch oogpunt;

Erkennende dat de volken en Staten de beste beschermers van hun in het wild levende dier- en plantesoorten zijn en behoren te zijn;

Bovendien erkennende dat internationale samenwerking van wezenlijk belang is voor de bescherming van bepaalde in het wild levende dier- en plantesoorten tegen overmatige exploitatie tengevolge van de internationale handel;

Overtuigd van de dringende noodzaak hiertoe passende maatregelen te nemen;

Zijn overeengekomen als volgt :

ARTIKEL I**Begripsomschrijvingen**

Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent, tenzij uit het zinsverband duidelijk anders blijkt :

a) « Soort » : elke soort, ondersoort of één van hun geografisch geïsoleerde populaties;

b) « Specimen » :

i) elk dier of elke plant, levend of dood;

ii) in geval van een dier : ten aanzien van de in Bijlagen I en II opgenomen soorten, elk gemakkelijk herkenbaar deel van een dier of elk daaruit verkregen produkt, en ten aanzien van de in Bijlage III opgenomen soorten, elk gemakkelijk herkenbaar deel van een dier of elk daaruit verkregen produkt dat in deze Bijlage is genoemd;

iii) in geval van een plant : ten aanzien van de in Bijlage I opgenomen soorten, elk gemakkelijk herkenbaar deel van de plant of elk daaruit verkregen produkt en ten aanzien van de in Bijlagen II en III opgenomen soorten, elk gemakkelijk herkenbaar deel van de plant of elk daaruit verkregen produkt dat in deze Bijlage is genoemd;

c) « Handel » : de uitvoer, de wederuitvoer, de invoer en het inbrengen van uit de zee voortkomende dieren en planten;

d) « Wederuitvoer » : de uitvoer van elk tevoren ingevoerd specimen;

e) « Aanvoer van uit de zee voortkomende planten en dieren » : het tot binnen de grenzen van een Staat vervoeren van specimens van soorten die zijn gehaald uit zeegebied dat niet tot het rechtsgebied van een Staat behoort;

f) « Wetenschappelijke autoriteit » : een overeenkomstig artikel IX aangewezen nationale wetenschappelijke autoriteit;

g) « Administratieve instantie » : een overeenkomstig artikel IX aangewezen nationale administratieve instantie;

h) « Partij » : een Staat ten aanzien van wie dit Verdrag in werking is getreden.

Convention sur le commerce international des espèces de faune et de flore sauvages menacées d'extinction**Les Etats contractants**

Reconnaissant que la faune et la flore sauvages constituent de par leur beauté et leur variété un élément irremplaçable des systèmes naturels, qui doit être protégé par les générations présentes et futures;

Conscients de la valeur toujours croissante, du point de vue esthétique, scientifique, culturel, récréatif et économique, de la faune et de la flore sauvages;

Reconnaissant que les peuples et les Etats sont et devraient être les meilleurs protecteurs de leur faune et de leur flore sauvages;

Reconnaissant en outre que la coopération internationale est essentielle à la protection de certaines espèces de la faune et de la flore sauvages contre une surexploitation par suite du commerce international;

Convaincus que des mesures doivent être prises d'urgence à cet effet;

Sont convenus de ce qui suit :

ARTICLE I**Définitions**

Aux fins de la présente Convention et, sauf si le contexte exige qu'il en soit autrement, les expressions suivantes signifient :

a) « Espèce » : toute espèce, sous-espèce, ou une de leurs populations géographiquement isolée;

b) « Spécimen » :

i) tout animal ou toute plante, vivants ou morts;

ii) dans le cas d'un animal : pour les espèces inscrites aux Annexes I et II, toute partie ou tout produit obtenu à partir de l'animal, facilement identifiables, et, pour les espèces inscrites à l'Annexe III, toute partie ou tout produit obtenu à partir de l'animal, facilement identifiables, lorsqu'ils sont mentionnés à ladite Annexe;

iii) dans le cas d'une plante : pour les espèces inscrites à l'Annexe I toute partie ou tout produit obtenu à partir de la plante, facilement identifiables, et, pour les espèces inscrites aux Annexes II et III, toute partie ou tout produit obtenu à partir de la plante, facilement identifiables, lorsqu'ils sont mentionnés auxdites Annexes;

c) « Commerce » : l'exportation, la réexportation, l'importation et l'introduction en provenance de la mer;

d) « Réexportation » : l'exportation de tout spécimen précédemment importé;

e) « Introduction en provenance de la mer » : le transport, dans un Etat, de spécimens d'espèces qui ont été pris dans l'environnement marin n'étant pas sous la juridiction d'un Etat;

f) « Autorité scientifique » : une autorité scientifique nationale désignée conformément à l'article IX;

g) « Organe de gestion » : une autorité administrative nationale désignée conformément à l'article IX;

h) « Partie » : un Etat à l'égard duquel la présente Convention est entrée en vigueur.

ART. II**Grondbeginselen**

1. Bijlage I omvat alle met uitsterven bedreigde soorten die door de handel worden of zouden kunnen worden getroffen. De handel in specimens van deze soorten moet aan bijzonder strenge voorschriften worden onderworpen ten einde hun voortbestaan niet verder in gevaar te brengen en zij moet slechts in buitengewone gevallen worden toegestaan.

2. Bijlage II omvat :

a) alle soorten die weliswaar niet noodzakelijkerwijze thans worden bedreigd met uitsterven, maar die hieraan zouden kunnen worden blootgesteld indien de handel in specimens van deze soorten niet zou worden onderworpen aan strenge voorschriften die ten doel hebben de hun voortbestaan bedreigende exploitatie te vermijden;

b) andere soorten die aan voorschriften moeten worden onderworpen ten einde de in alinea a bedoelde controle op de handel in specimens van de in Bijlage II opgenomen soorten doeltreffend te maken.

3. Bijlage III omvat alle soorten waarvan een Partij verklaart dat deze, binnen de grenzen van haar rechtsbevoegdheid, zijn onderworpen aan een verordening die ten doel heeft hun exploitatie te verhinderen of te beperken en waarvoor de samenwerking met de andere Partijen bij de controle op de handel noodzakelijk is.

4. De Partijen staan de handel in specimens van de in Bijlagen I, II en III opgenomen soorten slechts toe indien deze in overeenstemming is met de bepalingen van deze Overeenkomst.

ART. III**Reglementering van de handel in specimens van in Bijlage I opgenomen soorten**

1. Alle handel in specimens van in Bijlage I opgenomen soorten moet in overeenstemming zijn met de bepalingen van dit artikel.

2. Voor het uitvoeren van een specimen van een in Bijlage I opgenomen soort is de voorafgaande verlening en overlegging van een uitvoervergunning vereist. Een uitvoervergunning kan slechts worden verleend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

a) een wetenschappelijke autoriteit van de Staat van uitvoer heeft verklaard dat deze uitvoer het voortbestaan van de betrokken soort niet schaadt;

b) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van uitvoer is aangewezen dat de verkrijging van het specimen niet in strijd is geweest met de in die Staat van kracht zijnde wetten inzake het behoud van dier- en plantesoorten;

c) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van uitvoer is aangewezen dat elk levend specimen op zodanige wijze wordt gereedgemaakt voor verzending en vervoerd dat risico's van verwondingen, schade aan de gezondheid of ruwe behandeling tot een minimum worden beperkt;

d) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van uitvoer is aangewezen dat een invoer vergunning voor genoemd specimen is uitgereikt.

3. Voor het invoeren van een specimen van een in Bijlage I opgenomen soort is de voorafgaande verlening en overlegging van een invoer vergunning en van hetzij een uitvoervergunning, hetzij een certificaat van wederuitvoer nodig. Een invoer vergunning kan slechts worden verleend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

a) een wetenschappelijke autoriteit van de Staat van invoer heeft verklaard dat de invoer doeleinden dient welke het voortbestaan van genoemde soort niet schaden;

ART. II**Principes fondamentaux**

1. L'Annexe I comprend toutes les espèces menacées d'extinction qui sont ou pourraient être affectées par le commerce. Le commerce des spécimens de ces espèces doit être soumis à une réglementation particulièrement stricte afin de ne pas mettre davantage leur survie en danger, et ne doit être autorisé que dans des conditions exceptionnelles.

2. L'Annexe II comprend :

a) toutes les espèces qui, bien que n'étant pas nécessairement menacées actuellement d'extinction, pourraient le devenir si le commerce des spécimens de ces espèces n'était pas soumis à une réglementation stricte ayant pour but d'éviter une exploitation incompatible avec leur survie;

b) certaines espèces qui doivent faire l'objet d'une réglementation, afin de rendre efficace le contrôle du commerce des spécimens d'espèces inscrites à l'Annexe II en application de l'alinéa a.

3. L'Annexe III comprend toutes les espèces qu'une Partie déclare soumises, dans les limites de sa compétence, à une réglementation ayant pour but d'empêcher ou de restreindre leur exploitation, et nécessitant la coopération des autres Parties pour le contrôle du commerce.

4. Les Parties ne permettent le commerce des spécimens des espèces inscrites aux Annexes I, II et III qu'en conformité avec les dispositions de la présente Convention.

ART. III**Réglementation du commerce de spécimens d'espèces inscrites à l'Annexe I**

1. Tout commerce de spécimens d'une espèce inscrite à l'Annexe I doit être conforme aux dispositions du présent article.

2. L'exportation d'un spécimen d'une espèce inscrite à l'Annexe I nécessite la délivrance et la présentation préalables d'un permis d'exportation. Ce permis doit satisfaire aux conditions suivantes :

a) une autorité scientifique de l'Etat d'exportation a émis l'avis que cette exportation ne nuit pas à la survie de l'espèce intéressée;

b) un organe de gestion de l'Etat d'exportation a la preuve que le spécimen n'a pas été obtenu en contravention aux lois sur la préservation de la faune et de la flore en vigueur dans cet Etat;

c) un organe de gestion de l'Etat d'exportation a la preuve que tout spécimen vivant sera mis en état et transporté de façon à éviter les risques de blessures, de maladie ou de traitement rigoureux;

d) un organe de gestion de l'Etat d'exportation a la preuve qu'un permis d'importation a été accordé pour ledit spécimen.

3. L'importation d'un spécimen d'une espèce inscrite à l'Annexe I nécessite la délivrance et la présentation préalables d'un permis d'importation et, soit d'un permis d'exportation, soit d'un certificat de réexportation. Un permis d'importation doit satisfaire aux conditions suivantes :

a) une autorité scientifique de l'Etat d'importation a émis l'avis que les objectifs de l'importation ne nuisent pas à la survie de ladite espèce;

b) ten genoegen van een wetenschappelijke autoriteit van de Staat van invoer is aangetoond, dat degene voor wie een levend specimen is bestemd, voldoende is uitgerust om het te huisvesten en te verzorgen;

c) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van invoer is aangetoond dat het specimen niet zal worden gebruikt voor overwegend commerciële doeleinden.

4. Voor de wederuitvoer van een specimen van een in Bijlage I opgenomen soort is de voorafgaande verlening en overlegging van een certificaat van wederuitvoer vereist. Een certificaat van wederuitvoer kan slechts worden verleend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

a) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van wederuitvoer is aangetoond dat het specimen overeenkomstig de bepalingen van dit Verdrag in die Staat is ingevoerd;

b) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van wederuitvoer is aangetoond dat elk levend specimen op zodanige wijze wordt gereedgemaakt voor verzending en vervoerd dat risico's van verwondingen, schade aan de gezondheid of ruwe behandeling tot een minimum worden beperkt;

c) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van wederuitvoer is aangetoond dat een invoervergunning voor elk levend specimen is verleend.

5. Voor aanvoer vanuit zee van een specimen van een in Bijlage I opgenomen soort is een certificaat vereist dat tevoren is uitgereikt door de administratieve instantie van de Staat waar het specimen is aangevoerd. Genoemd certificaat kan slechts worden verleend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

a) een wetenschappelijke autoriteit van de Staat waar het specimen is aangevoerd heeft verklaard dat deze aanvoer het voortbestaan van de betrokken soort niet schaadt;

b) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat waar het specimen is aangevoerd, is aangetoond dat degene voor wie een levend specimen is bestemd, voldoende is uitgerust om het te huisvesten en te verzorgen;

c) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat waar het specimen is aangevoerd, is aangetoond dat het specimen niet zal worden gebruikt voor overwegend commerciële doeleinden.

ART. IV

Reglementering van de handel in specimens van in Bijlage II opgenomen soorten

1. Alle handel in specimens van in Bijlage II opgenomen soorten moet in overeenstemming zijn met de bepalingen van dit artikel.

2. Voor de uitvoer van een specimen van een in Bijlage II opgenomen soort is de voorafgaande verlening en overlegging van een uitvoervergunning vereist. Een uitvoervergunning kan slechts worden verleend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

a) een wetenschappelijke autoriteit van de Staat van uitvoer heeft verklaard dat deze uitvoer het voortbestaan van de betrokken soort niet schaadt;

b) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van uitvoer is aangetoond dat de verkrijging van het specimen niet in strijd is geweest met de in die Staat van kracht zijnde wetten inzake het behoud van dier- en plantesoorten;

c) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van uitvoer is aangetoond dat elk levend specimen op zodanige wijze wordt gereedgemaakt voor verzending en vervoerd dat risico's van verwondingen, schade aan de gezondheid of ruwe behandeling tot een minimum worden beperkt.

b) une autorité scientifique de l'Etat d'importation a la preuve que, dans le cas d'un spécimen vivant, le destinataire a les installations adéquates pour le conserver et le traiter avec soin;

c) un organe de gestion de l'Etat d'importation a la preuve que le spécimen ne sera pas utilisé à des fins principalement commerciales.

4. La réexportation d'un spécimen d'une espèce inscrite à l'Annexe I nécessite la délivrance et la présentation préalables d'un certificat de réexportation. Ce certificat doit satisfaire aux conditions suivantes :

a) un organe de gestion de l'Etat de réexportation a la preuve que le spécimen a été importé dans cet Etat conformément aux dispositions de la présente Convention;

b) un organe de gestion de l'Etat de réexportation a la preuve que tout spécimen vivant sera mis en état et transporté de façon à éviter les risques de blessures, de maladie ou de traitement rigoureux;

c) un organe de gestion de l'Etat de réexportation a la preuve qu'un permis d'importation a été accordé pour tout spécimen vivant.

5. L'introduction en provenance de la mer d'un spécimen d'une espèce inscrite à l'Annexe I nécessite la délivrance préalable d'un certificat par l'organe de gestion de l'Etat dans lequel le spécimen a été introduit. Ledit certificat doit satisfaire aux conditions suivantes :

a) une autorité scientifique de l'Etat dans lequel le spécimen a été introduit a émis l'avis que l'introduction ne nuit pas à la survie de ladite espèce;

b) un organe de gestion de l'Etat dans lequel le spécimen a été introduit a la preuve que dans le cas d'un spécimen vivant, le destinataire a les installations adéquates pour le conserver et le traiter avec soin;

c) un organe de gestion de l'Etat dans lequel le spécimen a été introduit a la preuve que le spécimen ne sera pas utilisé à des fins principalement commerciales.

ART. IV

Réglementation du commerce des spécimens d'espèces inscrites à l'Annexe II

1. Tout commerce de spécimens d'une espèce inscrite à l'Annexe II doit être conforme aux dispositions du présent article.

2. L'exportation d'un spécimen d'une espèce inscrite à l'Annexe II nécessite la délivrance et la présentation préalables d'un permis d'exportation. Ce permis doit satisfaire aux conditions suivantes :

a) une autorité scientifique de l'Etat d'exportation a émis l'avis que cette exportation ne nuit pas à la survie de l'espèce intéressée;

b) un organe de gestion de l'Etat d'exportation a la preuve que le spécimen n'a pas été obtenu en contravention aux lois sur la préservation de la faune et de la flore en vigueur dans cet Etat;

c) un organe de gestion de l'Etat d'exportation a la preuve que tout spécimen vivant sera mis en état et transporté de façon à éviter les risques de blessures, de maladie ou de traitement rigoureux.

3. Een wetenschappelijke autoriteit van elke Partij dient voortdurend toezicht te houden zowel op de verlening door genoemde Partij van uitvoer vergunningen voor de specimens van in Bijlage II opgenomen soorten als op de feitelijke uitvoer van die specimens. Wanneer een wetenschappelijke autoriteit vaststelt dat de uitvoer van specimens van één van deze soorten zou moeten worden beperkt, ten einde deze soort in zijn gehele verspreidingsgebied te behouden op een niveau, dat overeenkomt met zijn rol in de ecosystemen waarin hij voorkomt, en dat tevens duidelijk hoger ligt dan het peil dat aanleiding zou geven tot opname van die soort in Bijlage I, dan stelt zij de bevoegde administratieve instantie in kennis van de geëigende maatregelen die moeten worden genomen om de verlening van uitvoer vergunningen voor specimens van genoemde soort te beperken.

4. Voor het invoeren van een specimen van een in Bijlage II opgenomen soort is de voorafgaande overlegging vereist van hetzij een uitvoer vergunning hetzij een certificaat van wederuitvoer.

5. Voor de wederuitvoer van een specimen van een in Bijlage II opgenomen soort is de voorafgaande uitreiking en overlegging van een certificaat van wederuitvoer vereist. Een certificaat van wederuitvoer kan slechts worden verleend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

a) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van wederuitvoer is aangetoond dat het specimen overeenkomstig de bepalingen van dit Verdrag in deze Staat is ingevoerd;

b) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van wederuitvoer is aangetoond dat elk levend specimen op zodanige wijze wordt geredgemaakt voor verzending en vervoerd dat risico's van verwondingen, schade aan de gezondheid of ruwe behandeling tot een minimum worden beperkt.

6. Voor aanvoer vanuit zee van een specimen van een in Bijlage II opgenomen soort is een certificaat vereist dat tevoren is uitgereikt door een administratieve instantie van de Staat waar dit specimen is aangevoerd. Dit certificaat kan slechts worden verleend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

a) een wetenschappelijke autoriteit van de Staat waar het specimen is aangevoerd heeft verklaard dat de aanvoer het voortbestaan van genoemde soort niet schaadt;

b) ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat waar het specimen is aangevoerd, is aangetoond dat elk levend specimen op zodanige wijze zal worden behandeld dat risico's van verwondingen, schade aan de gezondheid of ruwe behandeling tot een minimum worden beperkt.

7. De in het zesde lid van dit artikel bedoelde certificaten kunnen worden uitgereikt op advies van een wetenschappelijke autoriteit, nadat deze overleg heeft gepleegd met andere nationale of eventueel internationale wetenschappelijke autoriteiten over de totale aantalen specimens die mogen worden aangevoerd gedurende perioden van niet langer dan een jaar.

ART. V

Reglementering van de handel in specimens van in Bijlage III opgenomen soorten

1. Alle handel in specimens van in Bijlage III opgenomen soorten moet in overeenstemming zijn met de bepalingen van dit artikel.

2. Voor het uitvoeren van een specimen van een in Bijlage III opgenomen soort vanuit elke Staat die genoemde soort in Bijlage III heeft laten opnemen is de voorafgaande uitreiking en overlegging vereist van een uitvoer vergunning. Een uitvoer vergunning kan slechts worden verleend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

3. Pour chaque Partie, une autorité scientifique surveillera de façon continue la délivrance par ladite Partie des permis d'exportation pour les spécimens d'espèces inscrites à l'Annexe II, ainsi que les exportations réelles de ces spécimens. Lorsqu'une autorité scientifique constate que l'exportation de spécimens d'une de ces espèces devrait être limitée pour la conserver dans toute son aire de distribution, à un niveau qui soit à la fois conforme à son rôle dans les écosystèmes où elle est présente, et nettement supérieur à celui qui entraînerait l'inscription de cette espèce à l'Annexe I, elle informe l'organe de gestion compétent des mesures appropriées qui doivent être prises pour limiter la délivrance de permis d'exportation pour le commerce des spécimens de ladite espèce.

4. L'importation d'un spécimen d'une espèce inscrite à l'Annexe II nécessite la présentation préalable soit d'un permis d'exportation, soit d'un certificat de réexportation.

5. La réexportation d'un spécimen d'une espèce inscrite à l'Annexe II nécessite la délivrance et la présentation préalables d'un certificat de réexportation. Ce certificat doit satisfaire aux conditions suivantes :

a) un organe de gestion de l'Etat de réexportation a la preuve que le spécimen a été importé dans cet Etat conformément aux dispositions de la présente Convention;

b) un organe de gestion de l'Etat de réexportation a la preuve que tout spécimen vivant sera mis en état et transporté de façon à éviter les risques de blessures, de maladie ou de traitement rigoureux.

6. L'introduction en provenance de la mer d'un spécimen d'une espèce inscrite à l'Annexe II nécessite la délivrance préalable d'un certificat par l'organe de gestion de l'Etat dans lequel le spécimen a été introduit. Ledit certificat doit satisfaire aux conditions suivantes :

a) une autorité scientifique de l'Etat dans lequel le spécimen a été introduit a émis l'avis que l'introduction ne nuit pas à la survie de ladite espèce;

b) un organe de gestion de l'Etat dans lequel le spécimen a été introduit a la preuve que tout spécimen vivant sera traité de façon à éviter les risques de blessures, de maladie ou de traitement rigoureux.

7. Les certificats visés au paragraphe 6 ci-dessus peuvent être délivrés, sur avis de l'autorité scientifique pris après consultation des autres autorités scientifiques nationales, et, le cas échéant, des autorités scientifiques internationales, pour le nombre total de spécimens dont l'introduction est autorisée pendant des périodes n'excédant pas un an.

ART. V

Réglementation du commerce de spécimens d'espèces inscrites à l'Annexe III

1. Tout commerce de spécimens d'une espèce inscrite à l'Annexe III doit être conforme aux dispositions du présent article.

2. L'exportation d'un spécimen d'une espèce inscrite à l'Annexe III par tout Etat qui a inscrit ladite espèce à l'Annexe III nécessite la délivrance et la présentation préalables d'un permis d'exportation qui doit satisfaire aux conditions suivantes :

a) ten genoeg van een administratieve instantie van de Staat van uitvoer is aangetoond dat het verkrijgen van het betreffende specimen niet in strijd is geweest met de in die Staat van kracht zijnde wetten inzake het behoud van dier- en plantesoorten;

b) ten genoeg van een administratieve instantie van de Staat van uitvoer is aangetoond dat elk levend specimen op zodanige wijze wordt gereedgegemaakt voor verzending en vervoerd dat risico's van verwondingen, schade aan de gezondheid of ruwe behandeling tot een minimum worden beperkt.

3. Met uitzondering van de in het vierde lid van dit artikel bedoelde gevallen, is voor de invoer van elk specimen van een in Bijlage III opgenomen soort vereist dat tevoreen een certificaat van herkomst wordt overgelegd en in geval van invoer vanuit een Staat die de genoemde soort in Bijlage III heeft laten opnemen, een uitvoervergunning.

4. In geval van wederuitvoer dient een door de administratieve instantie van de Staat van wederuitvoer uitgereikt certificaat waarin wordt vermeld dat het specimen in die Staat is verwerkt of opnieuw wordt uitgevoerd, door de Staat van invoer als bewijs te worden aanvaard dat de bepalingen van deze Overeenkomst ten aanzien van de betreffende specimens zijn nagekomen.

ART. VI

Vergunningen en certificaten

1. De krachtens de bepalingen van de artikelen III, IV en V uitgekipte vergunningen en certificaten moeten in overeenstemming zijn met de bepalingen van dit artikel.

2. Een uitvoervergunning moet de inlichtingen bevatten zoals aangeduid in het model dat in Bijlage IV is weergegeven en is slechts gedurende een periode van zes maanden te rekenen van de datum van afgifte geldig voor de uitvoer.

3. Elke vergunning of elk certificaat verwijst naar de titel van deze Overeenkomst en bevat de naam en het stempel van de administratieve instantie die de uitreiking heeft verricht en een door haar toegekend controlenummer.

4. Elk door een administratieve instantie uitgereikt afschrift van een vergunning of van een certificaat moet duidelijk als zodanig worden gemerkt en kan niet worden gebruikt in plaats van het origineel, tenzij op het afschrift anders is aangegeven.

5. Een afzonderlijke vergunning of afzonderlijk certificaat is vereist voor elke zending specimens.

6. Een administratieve instantie van de Staat van invoer van enig specimen dient de uitvoervergunning of het certificaat van wederuitvoer en elke bij de invoer van genoemd specimen overgelegde overeenkomstige uitvoervergunning ongeldig te verklaren en in te nemen.

7. Indien zinvol en uitvoerbaar kan een administratieve instantie een specimen ter identificatie van een kenteken voorzien. Voor dit doel betekent « kenteken » elk onuitwisbaar merkteken, loden zegel of ander geschikt middel waarmee een specimen geïdentificeerd kan worden en dat zo is ontworpen dat namaak ervan zoveel mogelijk is bemoeilijkt.

ART. VII

Uitzonderingen en andere bijzondere voorzieningen betreffende de handel

1. De bepalingen van de artikelen III, IV en V zijn niet van toepassing op de doorvoer of overlading van specimens op het gebied van een Partij wanneer deze specimens onder douanecontrole blijven.

a) un organe de gestion de l'Etat d'exportation a la preuve que le spécimen en question n'a pas été obtenu en contravention aux lois sur la préservation de la faune et de la flore en vigueur dans cet Etat;

b) un organe de gestion de l'Etat d'exportation a la preuve que tout spécimen vivant sera mis en état et transporté de façon à éviter les risques de blessures, de maladie ou de traitement rigoureux.

3. Sauf dans les cas prévus au paragraphe 4 du présent article, l'importation de tout spécimen d'une espèce inscrite à l'Annexe III nécessite la présentation préalable d'un certificat d'origine et, dans le cas d'une importation en provenance d'un Etat qui a inscrit ladite espèce à l'Annexe III, d'un permis d'exportation.

4. Lorsqu'il s'agit d'une réexportation, une certificat délivré par l'organe de gestion de l'Etat de réexportation précisant que le spécimen a été transformé dans cet Etat, ou qu'il va être réexporté en l'état, fera preuve pour l'Etat d'importation que les dispositions de la présente Convention ont été respectées pour les spécimens en question.

ART. VI

Permis et certificats

1. Les permis et certificats délivrés en vertu des dispositions des articles III, IV et V doivent être conformes aux dispositions du présent article.

2. Un permis d'exportation doit contenir des renseignements précisés dans le modèle reproduit à l'Annexe IV; il ne sera valable pour l'exportation que pour une période de six mois à compter de la date de délivrance.

3. Tout permis ou certificat se réfère au titre de la présente Convention; il contient le nom et le cachet de l'organe de gestion qui l'a délivré et un numéro de contrôle attribué par l'organe de gestion.

4. Toute copie d'un permis ou d'un certificat délivré par un organe de gestion doit être clairement marqué comme tel et ne peut être utilisé à la place de l'original d'un permis ou d'un certificat, à moins qu'il ne soit stipulé autrement sur la copie.

5. Un permis ou un certificat distinct est requis pour chaque expédition de spécimens.

6. Le cas échéant, un organe de gestion de l'Etat d'importation de tout spécimen conserve et annule le permis d'exportation ou le certificat de réexportation et tout permis d'importation correspondant présenté lors de l'importation dudit spécimen.

7. Lorsque cela est réalisable, un organe de gestion peut apposer une marque sur un spécimen pour en permettre l'identification. A ces fins, le terme « marque » désigne toute empreinte indélébile, plomb ou autre moyen approprié permettant d'identifier un spécimen et conçu de manière à rendre toute contrefaçon aussi difficile que possible.

ART. VII

Dérogations et autres dispositions particulières concernant le commerce

1. Les dispositions des articles III, IV et V ne s'appliquent pas au transit ou au transbordement de spécimens sur le territoire d'une Partie, lorsque ces spécimens restent sous le contrôle de la douane.

2. Wanneer ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van uitvoer of van wederuitvoer is aangetoond dat een specimen is verkregen voordat de bepalingen van dit Verdrag van toepassing waren op genoemd specimen, zijn de bepalingen van de artikelen III, IV en V niet van toepassing op dit specimen, op voorwaarde dat genoemde administratieve instantie hiertoe een certificaat uitreikt.

3. De bepalingen van de artikelen III, IV en V zijn niet van toepassing op specimens die vallen onder persoonlijke bezittingen of huisraad. Deze uitzondering is evenwel niet van toepassing :

a) indien het gaat om specimens van een in Bijlage I opgenomen soort, wanneer deze door hun eigenaar zijn verkregen buiten de Staat waar hij permanent verblijft heeft en in die Staat worden ingevoerd; of

b) indien het gaat om specimens van een in Bijlage II opgenomen soort :

i) wanneer deze door hun eigenaar zijn verkregen tijdens een verblijf buiten de Staat waar hij zijn gewoonlijk verblijf heeft en in een Staat waar genoemde specimens uit het wild zijn gehaald;

ii) wanneer deze worden ingevoerd in de Staat waar de eigenaar zijn gewoonlijk verblijf heeft; en

iii) wanneer de Staat waar genoemde specimens uit het wild zijn gehaald de voorafgaande uitreiking van een uitvoervergunning eist;

tenzij ten genoegen van een administratieve instantie is aangetoond, dat deze specimens zijn verkregen voordat de bepalingen van deze Overeenkomst van toepassing zijn geworden op de betreffende specimens.

4. De specimens van een in Bijlage I opgenomen diersoort die in gevangenschap voor commerciële doeleinden zijn gefokt, of van een in Bijlage I opgenomen plantesoort die kunstmatig voor commerciële doeleinden is gekweekt, worden beschouwd als specimens van in Bijlage II opgenomen soorten.

5. Wanneer ten genoegen van een administratieve instantie van de Staat van uitvoer is aangetoond dat een specimen van een diersoort in gevangenschap is gefokt of dat een specimen van een plantesoort kunstmatig is gekweekt of wanneer het een deel van een zodanig dier of een zodanige plant of één van de producten daarvan betreft dan wordt een door die administratieve instantie hiertoe uitgereikt certificaat aanvaard in plaats van overeenkomstig de bepalingen van de artikelen III, IV of V benodigde vergunningen en certificaten.

6. De bepalingen van de artikelen III, IV en V zijn niet van toepassing op uitlening, schenking of uitwisseling voor niet-commerciële doeleinden tussen wetenschapsmensen en wetenschappelijke instituten die door een administratieve instantie van hun Staat zijn geregistreerd, van specimens uit herbaria, van andere geconserveerde, gedroogde of ingesloten specimens uit musea en van levende planten die een door een administratieve instantie uitgereikt of goedgekeurd merkteken dragen.

7. Een administratieve instantie van elke Staat kan uitzonderingen op de verplichtingen van de artikelen III, IV en V toestaan en machtiging verlenen om specimens die deel uitmaken van een reizende diergaard, een circus, een menagerie, een plantententoonstelling of andere reizende tentoonstelling, zonder vergunning of certificaten te verplaatsen, op voorwaarde dat :

a) de exporteur en de importeur de volledige kenmerken van die specimens bij de administratieve instantie registreert;

b) die specimens vallen onder één van de in het tweede of vijfde lid van dit artikel aangeduiden categorieën; en

c) ten genoegen van de administratieve instantie is aangetoond dat elk levend specimen op zodanige wijze wordt vervoerd en behandeld dat risico's van verwondingen, schade aan de gezondheid of ruwe behandeling tot een minimum worden beperkt.

2. Lorsqu'un organe de gestion de l'Etat d'exportation ou de réexportation a la preuve que le spécimen a été acquis avant que les dispositions de la présente Convention ne s'appliquent audit spécimen, les dispositions des articles III, IV et V ne sont pas applicables à ce spécimen, à la condition que ledit organe de gestion délivre un certificat à cet effet.

3. Les dispositions des articles III, IV et V ne s'appliquent pas aux spécimens qui sont des objets personnels ou à usage domestique. Toutefois, ces dérogations ne s'appliquent pas :

a) s'il s'agit de spécimens d'une espèce inscrite à l'Annexe I, lorsqu'ils ont été acquis par leur propriétaire en dehors de son Etat de résidence permanente et sont importés dans cet Etat;

b) s'il s'agit de spécimens d'une espèce inscrite à l'Annexe II :

i) lorsqu'ils ont été acquis par leur propriétaire, lors d'un séjour hors de son Etat de résidence habituelle, dans un Etat dans le milieu sauvage duquel a eu lieu la capture ou la récolte;

ii) lorsqu'ils sont importés dans l'Etat de résidence habituelle du propriétaire;

iii) lorsque l'Etat dans lequel a eu lieu la capture ou la récolte exige la délivrance préalable d'un permis d'exportation; à moins qu'un organe de gestion ait la preuve que ces spécimens ont été acquis avant que les dispositions de la présente Convention ne s'appliquent aux spécimens en question.

4. Les spécimens d'une espèce animale inscrite à l'Annexe I élevés en captivité à des fins commerciales, ou d'une espèce de plante inscrite à l'Annexe I reproduite artificiellement à des fins commerciales, seront considérés comme des spécimens d'espèces inscrites à l'Annexe II.

5. Lorsqu'un organe de gestion de l'Etat d'exportation a la preuve qu'un spécimen d'une espèce animale a été élevé en captivité ou qu'un spécimen d'une espèce de plante a été reproduit artificiellement, ou qu'il s'agit d'une partie d'un tel animal ou d'une telle plante, ou d'un de ses produits, un certificat délivré par l'organe de gestion à cet effet est accepté à la place des permis et certificats requis conformément aux dispositions des articles III, IV ou V.

6. Les dispositions des articles III, IV et V ne s'appliquent pas aux prêts, donations et échanges à des fins non commerciales entre des hommes de science et des institutions scientifiques qui sont enregistrés par un organe de gestion de leur Etat, de spécimens d'herbiers et d'autres spécimens de musées conservés, desséchés ou sous inclusion et de plantes vivantes qui portent une étiquette délivrée ou approuvée par un organe de gestion.

7. Un organe de gestion de tout Etat peut accorder des dérogations aux obligations des articles III, IV et V et autoriser sans permis ou certificats les mouvements des spécimens qui font partie d'un zoo, d'un cirque, d'une ménagerie, d'une exposition d'animaux ou de plantes itinérants à condition que :

a) l'exportateur ou l'importateur déclare les caractéristiques complètes de ces spécimens à l'organe de gestion;

b) ces spécimens entrent dans une des catégories spécifiées au paragraphe 2 ou 5 du présent article;

c) l'organe de gestion ait la preuve que tout spécimen vivant sera transporté et traité de façon à éviter les risques de blessures, de maladie ou de traitement rigoureux.

ART. VIII

Door de Partijen te nemen maatregelen

1. De Partijen nemen gepaste maatregelen om de bepalingen van deze Overeenkomst uit te voeren en de handel in specimens waarbij deze worden overtreden, te verbieden.

Deze maatregelen omvatten :

- a) het strafbaar stellen van de handel in of het bezit van dergelijke specimens, of beide; en
- b) het treffen van voorzieningen ter verbeurdverklaring of terugzending aan de Staat van uitvoer van dergelijke specimens.

2. Behalve de op grond van het eerste lid van dit artikel genomen maatregelen, kan een Partij, wanneer zij dit nodig acht, voorzieningen treffen voor een methode van vergoeding over en weer van de gemaakte kosten die voortvloeden uit de verbeurdverklaring van een specimen dat werd verhandeld met schending van de krachtens de bepalingen van dit Verdrag genomen maatregelen.

3. De Partijen dragen er zoveel mogelijk zorg voor dat de voor de handel in specimens vereiste formaliteiten zo snel mogelijk worden uitgevoerd. Ten einde deze formaliteiten te vergemakkelijken, kan elke Partij havens voor vertrek en havens voor aankomst aanwijzen waar de specimens bij de douane moeten worden aangegeven. De Partijen dragen er eveneens zorg voor dat alle levende specimens gedurende de tijd van doorvoer, verblijf of vervoer op gepaste wijze worden behandeld zodat risico's van verwondingen, schade aan de gezondheid en ruwe behandeling tot een minimum worden beperkt.

4. Bij verbeurdverklaring van een levend specimen als gevolg van de bepalingen van het eerste lid van dit artikel, gelden de volgende afspraken :

- a) het specimen wordt toevertrouwdd aan een administratieve instantie van de Staat die tot verbeurdverklaring is overgegaan;
- b) na overleg met de Staat van uitvoer zendt de administratieve instantie deze het specimen op kosten van die Staat terug of zendt het naar een bewaarplaats of enige andere plaats die deze instantie geschikt en in overeenstemming met de doeleinden van deze Overeenkomst acht; en
- c) de administratieve instantie kan het advies inwinnen van een wetenschappelijke autoriteit of het Secretariaat raadplegen wanneer zij dit wenselijk acht, ten einde de onder letter b van dit lid bedoelde beslissing met inbegrip van de keus van een bewaarplaats, te vergemakkelijken.

5. Een bewaarplaats, zoals bedoeld in het vierde lid van dit artikel, is een door een administratieve instantie aangewezen instelling die zorg draagt voor het welzijn van levende specimens, in het bijzonder die welke verbeurd zijn verklaard.

6. Elke Partij houdt een register bij van de handel in specimens van in Bijlagen I, II en III opgenomen soorten, waarin worden opgetekend :

- a) de namen en adressen van exporteurs en importeurs; en
- b) het aantal en de soort van uitgereikte vergunningen en certificaten; de Staten waarmee deze handel heeft plaatsgevonden; de aantallen of hoeveelheden en typen specimens, namen van soorten zoals in Bijlagen I, II en III opgenomen en, indien toepasselijk, de afmetingen en het geslacht van genoemde specimens.

7. Elke Partij stelt periodieke rapporten op over de uitvoering van deze Overeenkomst door deze Partij en doet het Secretariaat toekomen :

- a) een jaarrapport dat een samenvatting van de in het zesde lid, letter b, van dit artikel genoemde inlichtingen bevat; en

ART. VIII

Mesures à prendre par les Parties

1. Les Parties prennent les mesures appropriées en vue de la mise en application des dispositions de la présente Convention ainsi que pour interdire le commerce de spécimens en violation de ses dispositions.

Ces mesures comprennent :

- a) des sanctions pénales frappant soit le commerce, soit la détention de tels spécimens, ou les deux;
- b) la confiscation ou le renvoi à l'Etat d'exportation de tels spécimens.

2. Outre les mesures prises en vertu du paragraphe 1er du présent article, une Partie peut, lorsqu'elle le juge nécessaire, prévoir toute procédure de remboursement interne des frais qu'elle a encourus et résultant de la confiscation de spécimens qui ont fait l'objet d'un commerce en violation de mesures prises en application des dispositions de la présente Convention.

3. Dans toute la mesure du possible, les Parties feront en sorte que les formalités requises pour le commerce de spécimens s'effectuent dans les meilleurs délais. En vue de faciliter ces formalités, chaque Partie pourra désigner des ports de sortie et des ports d'entrée où les spécimens doivent être présentés pour être dédouanés. Les Parties feront également en sorte que tout spécimen vivant, au cours du transit, de la manutention ou du transport soit convenablement traité, de façon à éviter les risques de blessures, de maladie et de traitement rigoureux.

4. En cas de confiscation d'un spécimen vivant, résultant des dispositions du paragraphe 1er du présent article, les modalités suivantes s'appliquent :

- a) le spécimen est confié à un organe de gestion de l'Etat qui a procédé à cette confiscation;
- b) l'organe de gestion, après avoir consulté l'Etat d'exportation, lui renvoie le spécimen à ses frais, ou l'envoie à un centre de sauvegarde ou tout endroit que cet organe juge approprié et compatible avec les objectifs de la présente Convention;
- c) l'organe de gestion peut prendre l'avis d'une autorité scientifique ou consulter le Secrétariat chaque fois qu'il le juge souhaitable, afin de faciliter la décision visée à l'alinéa b ci-dessus, y compris le choix d'un centre de sauvegarde.

5. Un centre de sauvegarde, visé au paragraphe 4 du présent article, est une institution désignée par un organe de gestion pour prendre soin des spécimens vivants, particulièrement de ceux qui ont été confisqués.

6. Sur le commerce des spécimens des espèces inscrites aux Annexes I, II et III, chaque Partie tient un registre qui comprend :

- a) le nom et l'adresse des exportateurs et des importateurs;
- b) le nombre et la nature de permis et de certificats délivrés; les Etats avec lesquels le commerce a eu lieu; le nombre ou les quantités et types de spécimens, les noms des espèces telles qu'inscrites aux Annexes I, II et III et, le cas échéant, la taille et le sexe desdits spécimens.

7. Chaque Partie établit des rapports périodiques sur la mise en application, par cette Partie, de la présente Convention, et transmettra au Secrétariat :

- a) un rapport annuel contenant un résumé des informations mentionnées à l'alinéa b du paragraphe 6 du présent article;

b) een tweearlijks rapport over de voor de toepassing van deze Overeenkomst genomen wettelijke, reglementaire en administratieve maatregelen.

8. De in het zevende lid van dit artikel bedoelde inlichtingen staan ter beschikking van het publiek voor zover dit niet in strijd is met de wettelijke en reglementaire bepalingen van de betrokken Partij.

ART. IX

Administratieve instanties en wetenschappelijke autoriteiten

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst benoemt elke Partij :

- a) een of meer administratieve instanties die bevoegd zijn vergunningen of certificaten namens deze Partij uit te reiken;
- b) een of meer wetenschappelijke autoriteiten.

2. Bij de nederlegging van de akten van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding stelt elke Staat de depot-Regering tegelijkertijd in kennis van de naam en het adres van de administratieve instantie die gemachtigd is in verbinding te treden met andere Partijen en met het Secretariaat.

3. Elke wijziging in de aanwijzingen of machtigingen die ingevolge de bepalingen van dit artikel zijn gedaan, moet door de betrokken Partij ter kennis worden gebracht van het Secretariaat dat alle andere Partijen op de hoogte stelt.

4. De in het tweede lid van dit artikel bedoelde administratieve instantie moet, indien daarom wordt verzocht door het Secretariaat of de administratieve instantie van een andere Partij, hun de afdruk doen toekomen van de stempels, zegels of andere middelen die worden gebruikt om vergunningen of certificaten te legaliseren.

ART. X

Handel met Staten die geen Partij bij deze Overeenkomst zijn

In geval van uitvoer of wederuitvoer naar of van invoer uit een Staat die geen Partij is bij deze Overeenkomst, kunnen de Partijen, in plaats van de door dit Verdrag vereiste vergunningen en certificaten, gelijksortige, door de bevoegde autoriteiten van genoemde Staat uitgereikte documenten aanvaarden; deze documenten moeten in essentie overeenstemmen met de in dit Verdrag voor vergunningen en certificaten vereiste voorwaarden.

ART. XI

Conferentie der Partijen

1. Het Secretariaat roept niet later dan twee jaar na de inwerkingtreding van dit Verdrag een vergadering van de Conferentie der Partijen bijeen.

2. Vervolgens roept het Secretariaat, tenzij de Conferentie anders besluit, ten minste eenmaal per twee jaar gewone vergaderingen bijeen, en buitengewone zittingen te allen tijde op schriftelijk verzoek van ten minste een derde deel der Partijen.

3. Tijdens gewone of buitengewone vergaderingen van deze Conferentie geven de Partijen een overzicht van de uitvoering van deze Overeenkomst en kunnen :

- a) de nodige maatregelen nemen om het Secretariaat in staat te stellen zijn taken uit te voeren;

b) un rapport bisannuel sur les mesures législatives, réglementaires et administratives prises pour l'application de la présente Convention.

8. Les informations visées au paragraphe 7 du présent article seront tenues à la disposition du public, dans la mesure où cela n'est pas incompatible avec les dispositions législatives et réglementaires de la Partie intéressée.

ART. IX

Organes de gestion et autorités scientifiques

1. Aux fins de la présente Convention, chaque Partie désigne :

- a) un ou plusieurs organes de gestion compétents pour délivrer les permis et les certificats au nom de cette Partie;
- b) une ou plusieurs autorités scientifiques.

2. Au moment du dépôt des instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, chaque Etat communique au Gouvernement dépositaire le nom et l'adresse de l'organe de gestion habilité à communiquer avec les organes de gestion désignés par d'autres Parties, ainsi qu'avec le Secrétariat.

3. Toute modification aux désignations faites en application des dispositions du présent article doit être communiquée par la Partie intéressée au Secrétariat pour transmission aux autres Parties.

4. L'organe de gestion cité au paragraphe 2 du présent article doit, à la demande du Secrétariat ou de l'organe de gestion d'une des Parties, leur communiquer l'empreinte des cachets et sceaux qu'il utilise pour authentifier ses certificats et permis.

ART. X

Commerce avec des Etats non Parties à la présente Convention

Dans le cas d'exportation ou de réexportation à destination d'un Etat qui n'est pas Partie à la présente Convention, ou d'importation en provenance d'un tel Etat, les Parties peuvent, à la place des permis et des certificats requis par la présente Convention, accepter des documents similaires, délivrés par les autorités compétentes dudit Etat; ces documents doivent, pour l'essentiel, se conformer aux conditions requises pour la délivrance desdits permis et certificats.

ART. XI

Conférence des Parties

1. Le Secrétariat convoquera une session de la Conférence des Parties au plus tard deux ans après l'entrée en vigueur de la présente Convention.

2. Par la suite, le Secrétariat convoque des sessions ordinaires de la Conférence au moins une fois tous les deux ans, à moins que la Conférence n'en décide autrement, et des sessions extraordinaires lorsque la demande écrite en a été faite par au moins un tiers des Parties.

3. Lors des sessions ordinaires ou extraordinaires de cette Conférence, les Parties procèdent à un examen d'ensemble de l'application de la présente Convention et peuvent :

- a) prendre toute disposition nécessaire pour permettre au Secrétariat de remplir ses fonctions;

b) overeenkomstig artikel XV voorstellen tot wijziging van Bijlagen I en II overwegen en aanvaarden;

c) de voortgang bespreken ten aanzien van het herstel en behoud van de in Bijlage I, II en III opgenomen soorten;

d) elk door het Secretariaat of door enige Partij voorgelegd rapport in ontvangst nemen en behandelen;

e) zo nodig aanbevelingen doen ter verbetering van de doeltreffendheid van deze Overeenkomst.

4. Tijdens elke gewone vergadering kunnen de Partijen de datum en de plaats vaststellen van de volgende welke overeenkomstig de bepalingen van het tweede lid van dit artikel dient te worden gehouden.

5. Tijdens elke vergadering kunnen de Partijen het huishoudelijk reglement voor die vergadering opstellen en aanvaarden.

6. De Organisatie der Verenigde Naties, haar gespecialiseerde organisaties en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie, benevens elke bij deze Overeenkomst niet Partij zijnde Staat kunnen op de vergaderingen van de Conferentie worden vertegenwoordigd door waarnemers die recht van deelname maar geen stemrecht hebben.

7. Alle op het gebied van bescherming, behoud of beheer van wilde dier- en plantesoorten technisch gekwalificeerde instanties of instellingen die het Secretariaat in kennis hebben gesteld van hun wens zich door waarnemers te laten vertegenwoordigen op de vergaderingen van de Conferentie, worden toegelezen — tenzij ten minste een derde van de aanwezige Partijen hier tegen bezwaar aantekent — op voorwaarde dat zij tot één der volgende categorieën behoren :

a) internationale, wel of niet van overheidswege ingestelde, instanties of instellingen en nationale, van overheidswege ingestelde, instanties of instellingen;

b) nationale, niet van overheidswege ingestelde instanties of instellingen, die door de Staat waar zij zijn gevestigd voor dit doel zijn goedgekeurd.

Wanneer deze waarnemers eenmaal zijn toegelaten, hebben zij wel recht op deelname maar geen stemrecht.

ART. XII

Het Secretariaat

1. Bij de inwerkingtreding van dit Verdrag voorziet de uitvoerend directeur van het Milieuprogramma van de Verenigde Naties in een Secretariaat. Voor zover hij dit nodig acht, kan hij terzijde worden gestaan door internationale of nationale, hiertoe geschikte wel of niet van overheidswege ingestelde bevoegde en op het gebied van bescherming, behoud en beheer van wilde dier- en plantesoorten technisch gekwalificeerde instanties.

2. Het Secretariaat heeft de volgende taken :

a) het organiseren van de conferenties der Partijen en het verlenen van de daarbij behorende diensten;

b) het uitvoeren van de taken die op grond van de bepalingen van artikelen XV en XVI van deze Overeenkomst aan het Secretariaat zijn toevertrouwd;

c) het ondernemen van wetenschappelijke en technische studies overeenkomstig de door de Conferentie der Partijen vastgestelde programma's, welke een bijdrage leveren aan de toepassing van deze Overeenkomst met inbegrip van studies over de normen voor de gepaste wijze van gereedmaken voor verzending en vervoer van levende specimen en studies over de middelen ter identificatie van deze specimens;

b) examiner des amendements aux Annexes I et II et les adopter conformément à l'article XV;

c) examiner les progrès accomplis dans la voie de la restauration et de la conservation des espèces figurant aux Annexes I, II et III;

d) recevoir et examiner tout rapport présenté par le Secrétariat ou par toute Partie;

e) le cas échéant, faire des recommandations visant à améliorer l'application de la présente Convention.

4. A chaque session, les Parties peuvent fixer la date et le lieu de la prochaine session ordinaire à tenir conformément aux dispositions du paragraphe 2 du présent article.

5. A toute session, les Parties peuvent établir et adopter le règlement intérieur de la session.

6. L'organisation des Nations Unies, ses institutions spécialisées, l'Agence internationale de l'Energie atomique, ainsi que tout Etat non Partie à la présente Convention peuvent être représentés aux sessions de la Conférence par des observateurs qui ont le droit de participer à la session sans droit de vote.

7. Tout organisme ou toute institution techniquement qualifiés dans le domaine de la protection, de la conservation ou de la gestion de la faune et de la flore sauvages qui ont informé le Secrétariat de leur désir de se faire représenter aux sessions de la Conférence par des observateurs y sont admis — sauf si un tiers au moins des Parties s'y opposent — à condition qu'ils appartiennent à une des catégories suivantes :

a) organismes ou institutions internationaux, soit gouvernementaux soit non gouvernementaux, ou organismes ou institutions nationaux gouvernementaux;

b) organismes ou institutions nationaux non gouvernementaux qui ont été approuvés à cet effet par l'Etat dans lequel ils sont établis.

Une fois admis, ces observateurs ont le droit de participer aux sessions sans droit de vote.

ART. XII

Le Secrétariat

1. Dès l'entrée en vigueur de la présente Convention, un Secrétariat sera fourni par le directeur exécutif du Programme des Nations Unies pour l'Environnement. Dans la mesure où il le juge opportun, ce dernier peut bénéficier du concours d'organismes internationaux ou nationaux appropriés, gouvernementaux et non gouvernementaux, compétents en matière de protection, de conservation et de gestion de la faune et de la flore sauvages.

2. Les attributions du Secrétariat sont les suivantes :

a) organiser les conférences des Parties et fournir les services y afférents;

b) remplir les fonctions qui lui sont confiées en vertu des dispositions des articles XV et XVI de la présente Convention;

c) entreprendre, conformément aux programmes arrêtés par la Conférence des Parties, les études scientifiques et techniques qui contribueront à l'application de la présente Convention, y compris les études relatives aux normes à respecter pour la mise en état et le transport appropriés de spécimens vivants et aux moyens d'identifier ces spécimens;

d) het bestuderen van de rapporten der Partijen en het aan de Partijen verzoeken om nadere inlichtingen hierover welke het nodig acht om de toepassing van deze Overeenkomst te verzekeren;

e) het vestigen van de aandacht der Partijen op elk vraagstuk dat betrekking heeft op de doeleinden van deze Overeenkomst;

f) het geregeld laten verschijnen en aan de Partijen doen toekomen van bijgewerkte lijsten van Bijlagen I, II en III benevens alle inlichtingen die de identificatie van de specimens van de in deze Bijlagen opgenomen soorten kunnen vergemakkelijken;

g) het ten behoeve van de Partijen opstellen van jaarverslagen over zijn eigen werkzaamheden en over de toepassing van deze Overeenkomst, benevens elk ander door de Partijen tijdens de vergaderingen van de Conferentie gevraagd rapport;

h) het doen van aanbevelingen voor het nastreven van de doeleinden en de toepassing van de bepalingen van deze Overeenkomst met inbegrip van de uitwisseling van wetenschappelijke of technische inlichtingen;

i) het vervullen van alle andere taken die de Partijen aan het Secretariaat kunnen toevertrouwen.

d) étudier les rapports des Parties et demander aux Parties tout complément d'information qu'il juge nécessaire pour assurer l'application de la présente Convention;

e) attirer l'attention des Parties sur toute question ayant trait aux objectifs de la présente Convention;

f) publier périodiquement et communiquer aux Parties des listes mises à jour des Annexes I, II et III ainsi que toutes informations de nature à faciliter l'identification des spécimens des espèces inscrites à ces Annexes;

g) établir des rapports annuels à l'intention des Parties sur ses propres travaux et sur l'application de la présente Convention, ainsi que tout autre rapport que lesdites Parties peuvent demander lors des sessions de la Conférence;

h) faire des recommandations pour la poursuite des objectifs et la mise en application des dispositions de la présente Convention, y compris les échanges d'informations de nature scientifique ou technique;

i) remplir toutes autres fonctions que peuvent lui confier les Parties.

ART. XIII

Internationale maatregelen

1. Wanneer het Secretariaat, op grond van ontvangen inlichtingen, van mening is dat een in Bijlage I of II opgenomen soort door de handel in specimens van deze soort nadeel ondervindt of dat de bepalingen van deze Overeenkomst niet doeltreffend worden toegepast, stelt het de bevoegde administratieve instantie van de betrokken Partij of Partijen hiervan in kennis.

2. Wanneer een Partij inlichtingen ontvangt als bedoeld in het eerste lid van dit artikel, stelt zij zo snel mogelijk en voor zover haar wetgeving dit toestaat, het Secretariaat op de hoogte van alle daarmee verband houdende feiten en stelt eventueel corrigerende maatregelen voor. Wanneer de Partij meent dat een onderzoek wenselijk is, kan dit worden uitgevoerd door een of meer door genoemde Partij speciaal hiertoe gemachtigde personen.

3. De inlichtingen die door de Partij worden verschaft of voortvloeien uit een onderzoek zoals bedoeld in het tweede lid van dit artikel, worden behandeld tijdens de eerstvolgende Conferentie der Partijen, welke elke aanbeveling kan doen die haar goedkunt.

ART. XIV

Gevolgen voor binnenlandse wetgeving en internationale overeenkomsten

1. De bepalingen van deze Overeenkomst zijn op geen enkele wijze van invloed op het recht der Partijen de volgende maatregelen te nemen :

a) strengere binnenlandse maatregelen wat betreft de voorwaarden waaraan de handel, het in bezit nemen, het in bezit hebben of het vervoer van specimens van in Bijlagen I, II en III opgenomen soorten, moeten voldoen, welke maatregelen kunnen worden uitgebreid tot een volledig verbod;

b) binnenlandse maatregelen die de handel, het in bezit nemen, het in bezit hebben of het vervoer van niet in Bijlage I, II of III opgenomen soorten beperken of verbieden.

2. De bepalingen van deze Overeenkomst zijn op geen enkele wijze van invloed op de binnenlandse maatregelen of de verplichtingen der Partijen die voortvloeien uit alle verdragen of internationale overeen-

ART. XIII

Mesures internationales

1. Lorsque, à la lumière des informations reçues, le Secrétariat considère qu'une espèce inscrite aux Annexes I ou II est menacée par le commerce des spécimens de ladite espèce ou que les dispositions de la présente Convention ne sont pas effectivement appliquées, il en avertit l'organe de gestion compétent de la Partie ou des Parties intéressées.

2. Quand une Partie reçoit communication des faits indiqués au paragraphe 1er du présent article, elle informe, le plus rapidement possible et dans la mesure où sa législation le permet, le Secrétariat de tous les faits qui s'y rapportent et, le cas échéant, propose des mesures correctives. Quand la Partie estime qu'il y a lieu de procéder à une enquête, celle-ci peut être effectuée par une ou plusieurs personnes expressément agréées par ladite Partie.

3. Les renseignements fournis par la Partie ou résultant de toute enquête prévue au paragraphe 2 du présent article sont examinés lors de la session suivante de la Conférence des Parties, laquelle peut adresser à ladite Partie toute recommandation qu'elle juge appropriée.

ART. XIV

Incidences de la convention sur les législations internes et sur les conventions internationales

1. Les dispositions de la présente Convention n'affectent pas le droit des Parties d'adopter :

a) des mesures internes plus strictes en ce qui concerne les conditions auxquelles le commerce, la capture ou la récolte, la détention ou le transport de spécimens d'espèces inscrites aux Annexes I, II et III sont soumis, mesures qui peuvent aller jusqu'à leur interdiction complète;

b) des mesures internes limitant ou interdisant le commerce, la capture ou la récolte, la détention ou le transport d'espèces qui ne sont pas inscrites aux Annexes I, II ou III.

2. Les dispositions de la présente Convention n'affectent pas les mesures internes et les obligations des Parties découlant de tous traités, conventions ou accords internationaux concernant d'autres aspects du

komsten betreffende andere aspecten van de handel, het in bezit nemen, het in bezit hebben of het vervoer van specimens, welke ten aanzien van elke Partij van kracht zijn of kunnen worden, met inbegrip van elke maatregel op het gebied van de douane, de volksgezondheid, de diergeneeskunde of de quarantaine van planten.

3. De bepalingen van deze Overeenkomst zijn op geen enkele wijze van invloed op de bepalingen van of de verplichtingen die voortvloeien uit een tussen Staten reeds gesloten of nog te sluiten verdrag, een nationale of andere overeenkomst waarbij een unie of een regionale handelszone in het leven wordt geroepen die de instelling of de handhaving van gemeenschappelijke douanecontrole aan de buitenranden en de opheffing van douanecontrole tussen de Partijen met zich brengt, voor zover deze bepalingen of verplichtingen betrekking hebben op de handel tussen de Lid-Staten van een dergelijke unie of handelszone.

4. Een bij deze Overeenkomst Partij zijnde Staat die eveneens Partij is bij een ander verdrag, of een andere internationale overeenkomst welke van kracht is op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst en waarvan de bepalingen bescherming verlenen aan de in Bijlage II opgenomen mariene soorten, wordt ontheven van de verplichtingen die hem op grond van de bepalingen van deze Overeenkomst zijn opgelegd, wat betreft de handel in specimens van in Bijlage II opgenomen soorten die door in die Staat geregistreerde schepen en in overeenstemming met de bepalingen van dat andere verdrag of van die andere internationale overeenkomst, uit de zee zijn verkregen.

5. Niettegenstaande de bepalingen van de artikelen III, IV en V is voor de uitvoer van een overeenkomstig het vierde lid van dit artikel verkregen specimen slechts een certificaat vereist van een administratieve instantie van de Staat waar dit specimen is aangevoerd, waarin wordt verklard dat het specimen overeenkomstig de bepalingen van het andere desbetreffende verdrag, of de andere internationale overeenkomst, is verkregen.

6. De bepalingen van deze Overeenkomst laten onverlet de codificatie en de ontwikkeling van het zeerecht door de Conferentie der Verenigde Naties over het Zeerecht, bijeengeroepen op grond van Resolutie Nr. 2750 C (XXV) van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, benevens de huidige of toekomstige eisen en juridische standpunten van elke Staat inzake het zeerecht en de aard en omvang van zijn rechtsmacht ten aanzien van het zeegebied langs zijn kust en de onder zijn vlag varende schepen.

ART. XV

Wijzigingen in Bijlagen I en II

1. De volgende bepalingen zijn van toepassing met betrekking tot de wijziging van Bijlagen I en II die worden voorgesteld tijdens de vergaderingen van de Conferentie der Partijen :

a) Elke Partij kan een wijziging van Bijlage I of II voorstellen ter behandeling tijdens de volgende vergadering. De tekst van het wijzigingsvoorstel wordt ten minste 150 dagen voor de vergadering aan het Secretariaat medegedeeld.

Het Secretariaat raadpleegt de andere Partijen en betrokken instanties over de wijziging, overeenkomstig de bepalingen van het tweede lid, letters *b* en *c*, van dit artikel, en doet ten minste 30 dagen voor de vergadering de antwoorden toekomen aan alle Partijen.

b) De wijzigingen worden aangenomen met een twee derde meerderheid der aanwezige en hun stem uitbrengende Partijen. In dit verband betekent «aanwezige en hun stem uitbrengende Partijen» de Partijen die aanwezig zijn en die een stem voor of tegen uitbrengen. Bij het berekenen van de voor het aannemen van de wijziging vereiste twee derde meerderheid, worden onthoudingen niet meegeteld.

c) De tijdens een vergadering aangenomen wijzigingen worden 90 dagen na deze vergadering van kracht voor alle Partijen, met uitzonde-

commerce, de la capture ou de la récolte, de la détention ou du transport de spécimens, qui sont ou pourront entrer en vigueur à l'égard de toute Partie y compris, notamment, toute mesure ayant trait aux douanes, à l'hygiène publique, à la science vétérinaire ou à la quarantaine des plantes.

3. Les dispositions de la présente Convention n'affectent pas les dispositions ou les obligations découlant de tout traité, convention ou accord international conclus ou à conclure entre Etats, portant création d'une union ou d'une zone commerciale régionale, comportant l'établissement ou le maintien de contrôles communs douaniers extérieurs et la suppression de contrôles douaniers intérieurs, dans la mesure où elles ont trait au commerce entre les Etats membres de ladite union ou zone.

4. Un Etat partie à la présente Convention, qui est également partie à un autre traité, à une autre convention ou à un autre accord international en vigueur au moment de l'entrée en vigueur de la présente Convention et dont les dispositions accordent une protection aux espèces marines inscrites à l'Annexe II, sera dégagé des obligations qui lui sont imposées en vertu des dispositions de la présente Convention en ce qui concerne le commerce de spécimens d'espèces inscrites à l'Annexe II qui sont pris par des navires immatriculés dans cet Etat et conformément aux dispositions dudit traité, de ladite convention ou dudit accord international.

5. Nonobstant les dispositions des articles III, IV et V de la présente Convention, toute exportation d'un spécimen pris conformément au paragraphe 4 du présent article ne nécessite qu'un certificat d'un organe de gestion de l'Etat dans lequel il a été introduit attestant que le spécimen a été pris conformément aux dispositions des autres traités, conventions ou accords internationaux en question.

6. Aucune disposition de la présente Convention ne préjuge la codification et l'élaboration du droit de la mer par la Conférence des Nations Unies sur le Droit de la mer convoquée en vertu de la Résolution n° 2750 C (XXV) de l'Assemblée générale des Nations Unies, ni les revendications et positions juridiques, présentes ou futures, de tout Etat touchant le droit de la mer, et la nature et l'étendue de sa juridiction côtière et de la juridiction qu'il exerce sur les navires battant son pavillon.

ART. XV

Amendements aux Annexes I et II

1. Les dispositions suivantes s'appliquent en ce qui concerne les amendements apportés aux Annexes I et II lors des sessions des Conférences des Parties :

a) Toute Partie peut proposer un amendement aux Annexes I ou II pour examen à la session suivante de la Conférence. Le texte de la proposition d'amendement est communiqué au Secrétariat 150 jours au moins avant la session de la Conférence.

Le Secrétariat consulte les autres Parties et organes intéressés au sujet de l'amendement, conformément aux dispositions des alinéas *b* et *c* du paragraphe 2 du présent article et communique les réponses à toutes les Parties 30 jours au moins avant la session de la Conférence.

b) Les amendements sont adoptés à la majorité des deux tiers des Parties présentes et votantes. A cette fin «Parties présentes et votantes» signifie les Parties présentes et s'exprimant affirmativement ou négativement. Il n'est pas tenu compte des abstentions dans le calcul de la majorité des deux tiers requise pour l'adoption de l'amendement.

c) Les amendements adoptés à une session de la Conférence entrent en vigueur 90 jours après ladite session pour toutes les Parties, à l'ex-

ring van die welke overeenkomstig de bepalingen van het derde lid van dit artikel een voorbehoud maken.

2. De volgende bepalingen zijn van toepassing met betrekking tot de wijzigingen van Bijlage I en II die worden voorgesteld in de periode tussen de vergaderingen van de Conferenties der Partijen :

a) Elke Partij kan een wijziging van Bijlage I of II voorstellen ter behandeling in de periode tussen de vergaderingen volgens de in dit lid vastgestelde wijze van stemming per brief.

b) Wat betreft de mariene soorten zendt het Secretariaat de tekst van de voorgestelde wijziging direct na ontvangst door aan de Partijen. Het pleegt eveneens overleg met de intergouvernementele instellingen die op het terrein van de soorten werkzaam zijn, in het bijzonder met het oog op het verkrijgen van wetenschappelijke gegevens die deze instanties kunnen verschaffen en het verzekeren van de coördinatie van alle door deze instanties getroffen maatregelen tot behoud van deze soorten. Het Secretariaat stelt de Partijen zo snel mogelijk op de hoogte van de door deze instanties tot uitdrukking gebrachte meningen en verschafte gegevens benevens van zijn eigen conclusies en aanbevelingen.

c) Wat betreft de niet mariene soorten zendt het Secretariaat de tekst van de voorgestelde wijziging direct na ontvangst door aan de Partijen. Vervolgens doet het hun zo snel mogelijk zijn eigen aanbevelingen toe-komen.

d) Elke Partij kan binnen 60 dagen na de datum waarop het Secretariaat ingevolge het bepaalde in letter b en c van dit lid zijn aanbevelingen aan de Partijen heeft doen toekomen, aan dit Secretariaat opmerkingen aangaande de voorgestelde wijziging benevens relevante wetenschappelijke gegevens en inlichtingen toezienden.

e) Het Secretariaat deelt de Partijen zo snel mogelijk de antwoorden mede die het heeft ontvangen, vergezeld van zijn eigen aanbevelingen.

f) Indien het Secretariaat geen bezwaar tegen de voorgestelde wijziging heeft ontvangen binnen 30 dagen na de datum waarop het de op grond van het bepaalde in letter e van dit lid ontvangen antwoorden en aanbevelingen heeft medegedeeld, wordt de wijziging 90 dagen later van kracht voor alle Partijen met uitzondering van die welke overeenkomstig het bepaalde in het derde lid van dit artikel een voorbehoud maken.

g) Indien het Secretariaat een bezwaar van een Partij ontvangt, moet over de voorgestelde wijziging overeenkomstig het bepaalde in de letters b, i en j van dit lid per brief worden gestemd.

h) Het Secretariaat stelt de Partijen in kennis van een ingediend bezwaar.

i) Tenzij het Secretariaat de stemmen voor of tegen of de onthoudingen van ten minste de helft der Partijen heeft ontvangen binnen 60 dagen na de datum der kennisgeving overeenkomstig letter h van dit lid, wordt de voorgestelde wijziging verwezen naar de volgende vergadering van de Conferentie om opnieuw te worden behandeld.

j) Mits door ten minste de helft der Partijen een stem is uitgebracht, wordt de voorgestelde wijziging aangenomen bij een meerderheid van twee derde der Partijen die hetzij één stem voor, hetzij één stem tegen hebben uitgebracht.

k) Het Secretariaat stelt alle Partijen in kennis van het resultaat der stemming.

l) Indien de voorgestelde wijziging is aangenomen, wordt zij 90 dagen na de datum van kennisgeving door het Secretariaat van de aanvaarding van kracht voor alle Partijen, met uitzondering van die welke overeenkomstig de bepalingen van het derde lid van dit artikel een voorbehoud maken.

ception de celles qui formulent une réserve conformément aux dispositions du paragraphe 3 du présent article.

2. Les dispositions suivantes s'appliquent en ce qui concerne les amendements apportés aux Annexes I et II dans l'intervalle des sessions des Conférences des Parties :

a) Toute Partie peut proposer un amendement aux Annexes I ou II pour examen dans l'intervalle des sessions de la Conférence des Parties par la procédure de vote par correspondance stipulée dans le présent paragraphe.

b) Pour les espèces marines, le Secrétariat, dès réception du texte de la proposition d'amendement, le communique à toutes les Parties. Il consulte également les organismes intergouvernementaux compétents particulièrement en vue d'obtenir toutes données scientifiques que ces organismes sont à même de fournir et d'assurer la coordination de toute mesure de conservation appliquée par ces organismes. Le Secrétariat communique aux Parties dans les meilleurs délais les vues exprimées et les données fournies par ces organismes ainsi que ses propres conclusions et recommandations.

c) Pour les espèces autres que les espèces marines, le Secrétariat, dès réception du texte de la proposition d'amendement, le communique aux Parties. Par la suite, il leur transmet ses propres recommandations dans les meilleurs délais.

d) Toute Partie peut, dans un délai de 60 jours à partir de la date à laquelle le Secrétariat a transmis ses recommandations aux Parties en application des alinéas b ou c ci-dessus, transmettre audit Secrétariat tous commentaires au sujet de la proposition d'amendement ainsi que toutes données et tous renseignements scientifiques nécessaires.

e) Le Secrétariat communique aux Parties, dans les meilleurs délais, les réponses qu'il a reçues, accompagnées de ses propres recommandations.

f) Si aucune objection à la proposition d'amendement n'est reçue par le Secrétariat dans un délai de 30 jours à partir de la date à laquelle il transmet les réponses et recommandations reçues en vertu des dispositions de l'alinéa e du présent paragraphe, l'amendement entre en vigueur 90 jours plus tard pour toutes les Parties sauf pour celles qui font une réserve conformément aux dispositions du paragraphe 3 du présent article.

g) Si une objection d'une Partie est reçue par le Secrétariat, la proposition d'amendement doit être soumise à un vote par correspondance conformément aux dispositions des alinéas b, i et j du présent paragraphe.

h) Le Secrétariat notifie aux Parties qu'une objection a été reçue.

i) A moins que le Secrétariat n'ait reçu les votes affirmatifs ou négatifs, ou les abstentions d'au moins la moitié des Parties dans le délai de 60 jours qui suit la date de notification conformément à l'alinéa h du présent paragraphe, la proposition d'amendement sera renvoyée pour nouvel examen à la session suivante de la Conférence des Parties.

j) Dans le cas où le nombre de votes reçus émanent d'au moins la moitié des Parties, la proposition d'amendement est adoptée à la majorité des deux tiers des Parties ayant exprimé un vote affirmatif ou négatif.

k) Le Secrétariat notifie aux Parties le résultat du scrutin.

l) Si la proposition d'amendement est adoptée, elle entre en vigueur 90 jours après la date de notification par le Secrétariat de son acceptation, à l'égard de toutes les Parties, sauf à l'égard de celles qui font une réserve conformément aux dispositions du paragraphe 3 du présent article.

3. Tijdens de periode van 90 dagen zoals bedoeld in letter *c* van het eerste lid of in letter *l* van het tweede lid van dit artikel, kan elke Partij, door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de dépot-Regering, een voorbehoud maken ten aanzien van de wijziging. Zolang dit voorbehoud niet is ingetrokken, wordt deze Partij beschouwd als een Staat die geen Partij is bij deze Overeenkomst wat betreft de handel in bedoelde soorten.

ART. XVI

Bijlage III en wijzigingen van deze Bijlage

1. Elke Partij kan te allen tijde aan het Secretariaat een lijst voorleggen van soorten, waarvan hij verklaart dat hij hen, binnen de grenzen van zijn bevoegdheid, tot het onderwerp heeft gemaakt van een regeling ter verwijzenlijking van de in het derde lid van artikel II voorziene doelindien. Bijlage III bevat de namen van de Partijen die de soort daarop hebben doen opnemen, de wetenschappelijke namen van die soorten en de delen der betreffende dieren en planten en de hieruit verkregen produkten welke uitdrukkelijk worden vermeld met betrekking tot de soort overeenkomstig het bepaalde in letter *b* van artikel I.

2. Elke ingevolge het bepaalde in het eerste lid van dit artikel voorgelegde lijst, wordt door het Secretariaat zo spoedig mogelijk na ontvangst aan de Partijen medegeleerd. De lijst wordt als een integrend deel van Bijlage III van kracht 90 dagen na de datum van een dergelijke mededeling. Elke Partij kan, te allen tijde na ontvangst van deze lijst, door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de dépot-Regering, een voorbehoud ten aanzien van elke soort, elk deel van of elk produkt verkregen uit de betreffende dieren of planten, indien en zolang dit voorbehoud niet is ingetrokken, wordt die Staat beschouwd als een Staat die geen Partij bij deze Overeenkomst is wat betreft de handel in de soort of het deel van of het verkregen produkt uit de betreffende dieren of planten.

3. Een Partij die een soort in Bijlage III heeft laten opnemen, kan dit te allen tijde weer ongedaan maken door middel van een schriftelijke kennisgeving aan het Secretariaat dat alle Partijen hiervan in kennis stelt. De ongedaanmaking wordt 30 dagen na de datum van deze kennisgeving van kracht.

4. Elke Partij die op grond van het bepaalde in het eerste lid van dit artikel een lijst voorlegt, doet aan het Secretariaat een afschrift toekomen van alle binnenlandse wetten en bepalingen die van toepassing zijn op de bescherming van deze soorten, vergezeld van alle toelichtingen die de Partij nodig acht of welke het Secretariaat haar kan vragen. Zolang deze soorten in Bijlage III opgenomen blijven, doet de Partij mededeling van elke wijziging in deze wetten en bepalingen of elke nieuwe toelichting, zodra deze zijn aangenomen.

ART. XVII

Wijziging van de Overeenkomst

1. Indien ten minste een derde der Partijen hiertoe een schriftelijk verzoek indient wordt door het Secretariaat een buitengewone vergadering van de Conferentie der Partijen uitgeschreven, ten einde wijzigingen in deze Overeenkomst te behandelen en aan te nemen. Deze wijzigingen worden aangenomen met een meerderheid van twee derde der aanwezige en hun stem uitbrengende Partijen. In dit verband betekent « aanwezige en hun stem uitbrengende Partijen » de Partijen die aanwezig zijn en die een stem voor of tegen uitbrengen. Bij het berekenen van de voor het aannemen van een wijziging vereiste twee derde meerderheid, worden onthoudingen niet meegeteld.

2. Het Secretariaat doet de tekst van elk wijzigingsvoorstel ten minste 90 dagen voor de zitting van de Conferentie aan alle Partijen toekomen.

3. Durant le délai de 90 jours prévu à l'alinéa *c* du paragraphe 1er ou à l'alinéa *l* du paragraphe 2 du présent article, toute Partie peut, par notification écrite au Gouvernement dépositaire faire une réserve au sujet de l'amendement. Tant que ladite réserve n'est pas retirée, cette Partie est considérée comme un Etat qui n'est pas Partie à la présente Convention en ce qui concerne le commerce des espèces visées.

ART. XVI

Annexe III et amendements à cette Annexe

1. Toute Partie peut à tout moment soumettre au Secrétariat une liste d'espèces qu'il déclare avoir fait l'objet, dans les limites de sa compétence d'une réglementation aux fins visées au paragraphe 3 de l'article II. L'Annexe III comprend le nom de la Partie qui a fait inscrire l'espèce, les noms scientifiques desdites espèces, les parties d'animaux et de plantes concernés et les produits obtenus à partir de ceux-ci, qui sont expressément mentionnés, conformément aux dispositions de l'alinéa *b* de l'article I.

2. Chaque liste soumise en application des dispositions du paragraphe 1er du présent article est communiquée aux Parties aussitôt après sa réception, par le Secrétariat. La liste entrera en vigueur, en tant que partie intégrante de l'Annexe III, 90 jours après la date de communication. Après communication de ladite liste, toute Partie peut, par notification écrite adressée au Gouvernement dépositaire, formuler une réserve au sujet de toute espèce, de toute partie ou de tout produit obtenu à partir des animaux ou plantes concernés, et, tant que cette réserve n'a pas été retirée, l'Etat est considéré comme un Etat non Partie à la présente Convention en ce qui concerne le commerce de l'espèce ou de la partie ou du produit obtenu à partir des animaux ou plantes concernés.

3. Une Partie qui a inscrit une espèce à l'Annexe III peut en effectuer le retrait par notification écrite au Secrétariat qui en informe toutes les Parties. Ce retrait entre en vigueur 30 jours après la date de cette communication.

4. Toute Partie soumettant une liste d'espèces en vertu des dispositions du paragraphe 1er du présent article communique au Secrétariat une copie de toutes les lois et des règlements internes applicables à la protection de ces espèces, accompagnée de tout commentaire que la Partie juge nécessaire ou que le Secrétariat peut lui demander. Tant que les espèces en question restent inscrites à l'Annexe III, la Partie communique tout amendement apporté à ces lois et règlements ou tout nouveau commentaire, dès leur adoption.

ART. XVII

Amendements à la Convention

1. Une session extraordinaire de la Conférence des Parties est convoquée par le Secrétariat, si au moins un tiers des Parties en fait la demande par écrit, pour examiner et adopter des amendements à la présente Convention. Ces amendements sont adoptés à la majorité des deux tiers des Parties présentes et votantes. A cette fin, « Parties présentes et votantes » signifie les Parties présentes et s'exprimant affirmativement ou négativement. Il n'est pas tenu compte des abstentions dans le calcul de la majorité des deux tiers requise pour l'adoption de l'amendement.

2. Le texte de toute proposition d'amendement est communiqué par le Secrétariat aux Parties 90 jours au moins avant la session de la Conférence.

3. Een wijziging wordt van kracht voor de Partijen die deze hebben goedgekeurd op de zestigste dag nadat twee derde der Partijen een akte van goedkeuring van de wijziging bij de depot-Regering hebben nedergelegd. Vervolgens wordt de wijziging voor elke andere Partij van kracht 60 dagen na de nederlegging door genoemde Partij van haar akte van goedkeuring van de wijziging.

ART. XVIII

Regeling van geschillen

1. Over elk tussen twee of meer Partijen bij deze Overeenkomst gerezen geschil ten aanzien van de interpretatie of de toepassing van de bepalingen van deze Overeenkomst, wordt tussen bij het geschil betrokken Partijen onderhandeld.

2. Indien het geschil niet overeenkomstig het eerste lid van dit artikel kan worden geregeld, kunnen de Partijen met wederzijds goedvinden het geschil aan arbitrage onderworpen, met name aan die van het Permanente Hof van Arbitrage te 's-Gravenhage; de Partijen die het geschil aan arbitrage hebben onderworpen, zijn door de arbitrale uitspraak gebonden.

ART. XIX

Ondertekening

Deze Overeenkomst staat open voor ondertekening te Washington tot 30 april 1973 en na deze datum te Bern tot 31 december 1974.

ART. XX

Bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring

Deze Overeenkomst moet worden bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring worden nedergelegd bij de Regering van de Zwitserse Bondsstaat die optreedt als depot-Regering.

ART. XXI

Toetreding

Deze Overeenkomst staat voor onbepaalde tijd open voor toetreding. De akten van toetreding worden nedergelegd bij de depot-Regering.

ART. XXII

Inwerkingtreding

1. Deze Overeenkomst treedt in werking 90 dagen na de nederlegging van de tiende akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding bij de depot-Regering.

2. Voor elke Staat die deze Overeenkomst bekrachtigt, aanvaardt, goedkeurt of daartoe toetreedt na de nederlegging van de tiende akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, treedt deze Overeenkomst in werking 90 dagen na de nederlegging door die Staat van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding.

ART. XXIII

Voorbehouden

1. Ten aanzien van deze Overeenkomst kunnen geen algemene voorbehouden worden gemaakt. Overeenkomstig het bepaalde in dit artikel en in de artikelen XV en XVI kunnen slechts bijzondere voorbehouden worden gemaakt.

3. Un amendement entre en vigueur pour les Parties qui l'ont approuvé le soixantième jour après que les deux tiers des Parties ont déposé un instrument d'approbation de l'amendement auprès du Gouvernement dépositaire. Par la suite, l'amendement entre en vigueur pour toute autre Partie 60 jours après le dépôt par ladite Partie de son instrument d'approbation de l'amendement.

ART. XVIII

Règlement des différends

1. Tout différend survenant entre deux ou plusieurs Parties à la présente Convention relativement à l'interprétation ou l'application des dispositions de ladite Convention fera l'objet de négociations entre les Parties concernées.

2. Si ce différend ne peut être réglé de la façon prévue au paragraphe 1er ci-dessus, les Parties peuvent, d'un commun accord, soumettre le différend à l'arbitrage, notamment à celui de la Cour permanente d'Arbitrage de La Haye et les Parties ayant soumis le différend seront liées par la décision arbitrale.

ART. XIX

Signature

La présente Convention sera ouverte à la signature à Washington jusqu'au 30 avril 1973 et après cette date, à Berne jusqu'au 31 décembre 1974.

ART. XX

Ratification, acceptation, approbation

La présente Convention sera soumise à ratification, acceptation ou approbation. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés auprès du Gouvernement de la Confédération suisse, qui est le Gouvernement dépositaire.

ART. XXI

Adhésion

La présente Convention sera ouverte indéfiniment à l'adhésion. Les instruments d'adhésion seront déposés auprès du Gouvernement dépositaire.

ART. XXII

Entrée en vigueur

1. La présente Convention entrera en vigueur 90 jours après le dépôt du dixième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion auprès du Gouvernement dépositaire.

2. Pour chaque Etat qui ratifiera, acceptera ou approuvera la présente Convention ou y adhérera postérieurement au dépôt du dixième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, la présente Convention entrera en vigueur 90 jours après le dépôt par cet Etat de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

ART. XXIII

Réserves

1. La présente Convention ne peut faire l'objet de réserves générales. Seules de réserves spéciales peuvent être formulées conformément aux dispositions du présent article et de celles des articles XV et XVI.

2. Elke Staat kan bij de nederlegging van zijn akte van bekraftiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, een bijzonder voorbehoud maken betreffende :

- a) elke in Bijlage I, II of III opgenomen soort; of
- b) alle delen van of alle produkten verkregen uit een dier of een plant van een in Bijlage III opgenomen soort.

3. Zolang een Partij haar op grond van de bepalingen van dit artikel gemaakt voorbehoud niet intrekt, wordt deze beschouwd als een Staat die geen Partij bij deze Overeenkomst is wat betreft de handel in soorten, delen van of produkten verkregen uit een dier of een plant, zoals nader aangeduid in genoemd voorbehoud.

ART. XXIV

Opzegging

Elke Partij kan deze Overeenkomst opzeggen door middel van een aan de depot-Regering gerichte schriftelijke kennisgeving. De opzegging treedt in werking twaalf maanden nadat de depot-Regering deze kennisgeving heeft ontvangen.

ART. XXV

Depositaris

1. Het oorspronkelijke exemplaar van deze Overeenkomst, waarvan de Chinese, de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse tekst gelijkelijk authentiek zijn, wordt nedergelegd bij de depot-Regering die daarvan voor eensluidend gewaarmerkte afschriften doet toekomen aan alle Staten die haar hebben ondertekend of die akten van toetreding tot deze Overeenkomst hebben nedergelegd.

2. De depot-Regering stelt de ondertekende en tot deze Overeenkomst toetredende Staten en het Secretariaat in kennis van de ondertekeningen, de nederlegging van akten van bekraftiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, wijzigingen daarvan, de indiening en intrekking van voorbehouden en kennisgevingen van opzegging.

3. Zodra deze Overeenkomst in werking is getreden, doet de depot-Regering een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van deze Overeenkomst toekomen aan het Secretariaat der Verenigde Naties ter registratie en publikatie overeenkomstig artikel 102 van het Handvest der Vereinigde Naties.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende Gevolmachtigden, hier toe behoorlijk gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Washington drie maart, negentiendhonderd drieeënzeventig.

De Overeenkomst werd door volgende Staten ondertekend :

Argentinië, Bangla-Desh, België (door de heer W. Loridan, Ambassadeur van België te Washington), Bolivia, Brazilië, Canada, Chili, China (Rep.), Colombia, Costa Rica, Cyprus, Denemarken, Duitsland (Bondsrep.), Ecuador, Egypte, Filippijnen, Frankrijk, Ghana, Guatemaala, India, Iran, Israël, Italië, Japan, Kenia, Koeweit, Kmer Republiek, Lesotho, Luxemburg, Madagascar, Marokko, Mauritius, Niger, Nigeria, Noorwegen, Panama, Paraguay, Soedan, Tanzania, Thailand, Togo, Tunesië, Uruguay, USSR, Venezuela, Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk, Viëtnam, Zuid-Afrikaanse Republiek, Zweden, Zwitserland.

2. Tout Etat peut, en déposant son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, formuler une réserve spéciale concernant :

- a) toute espèce inscrite aux Annexes I, II ou III; ou
- b) toutes parties ou tous produits obtenus à partir d'un animal ou d'une plante d'une espèce inscrite à l'Annexe III.

3. Tant qu'un Etat Partie à la présente Convention ne retire pas sa réserve formulée en vertu des dispositions du présent article, cet Etat est considéré comme un Etat qui n'est pas Partie à la présente Convention en ce qui concerne le commerce des espèces, parties ou produits obtenus à partir d'un animal ou d'une plante spécifiés dans ladite réserve.

ART. XXIV

Désignation

Toute Partie pourra dénoncer la présente Convention par notification écrite adressée au Gouvernement dépositaire. La dénonciation prendra effet douze mois après la réception de cette notification par le Gouvernement dépositaire.

ART. XXV

Dépositaire

1. L'original de la présente Convention, dont les textes anglais, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposé auprès du Gouvernement dépositaire qui en transmettra des copies certifiées conformes aux Etats qui l'ont signée ou qui ont déposé des instruments d'adhésion à ladite Convention.

2. Le Gouvernement dépositaire informe les Etats signataires et adhérents à la présente Convention et le Secrétariat des signatures, du dépôt des instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, de la présentation ou du retrait des réserves, de l'entrée en vigueur de la présente Convention, de ses amendements et des notifications de dénonciation.

3. Dès l'entrée en vigueur de la présente Convention, un exemplaire certifié conforme de ladite Convention sera transmis par le Gouvernement dépositaire au Secrétariat des Nations Unies aux fins d'enregistrement et de publication conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies.

EN FOI DE QUOI, les Plénipotentiaires soussignés, dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

FAIT à Washington ce troisième jour de mars, mil neuf cent soixante-treize.

La Convention a été signée par les Etats suivants :

Allemagne (R.F.), Argentine, Bangladesh, Belgique (par Monsieur W. Loridan, Ambassadeur de Belgique à Washington), Bolivie, Brésil, Canada, Chili, Chine (R.P. de), Chypre, Colombie, Costa Rica, Danemark, Egypte, Equateur, Etats-Unis, France, Ghana, Guatemaala, Inde, Iran, Israël, Italie, Japon, Kenya, Koweit, Khmère (R.P.), Lesotho, Luxembourg, Madagascar, Maroc, Maurice, Niger, Nigéria, Norvège, Panama, Paraguay, Philippines, Rép. Sud-Africaine, Royaume-Uni, Soudan, Suède, Suisse, Tanzanie, Thaïlande, Togo, Tunisie, URSS, Uruguay, Venezuela, Viêt-nam.

Wijziging

Overeenkomstig artikel XVII van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantesoorten opgemaakt te Washington op 3 maart 1973, werd een buitengewone vergadering van de Conferentie der Partijen bijeengeroepen te Bonn (Bondsrepubliek Duitsland) op 22 juni 1979.

Volgende Staten waren vertegenwoordigd : Zuid-Afrika, Duitsland (Bondsrepubliek), Botswana, Canada, Chili, Costa Rica, Denemarken, Ecuador, Egypte, Verenigde Staten van Amerika, Finland, Frankrijk, Indië, Kenia, Nigeria, Noorwegen, Panama, Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Senegal, Zweden, Zwitserland, Unie van de Socialistische Sovjetrepublieken en Zaïre.

Met een meerderheid van twee derde der aanwezige en hun stem uitbrengende Partijen heeft de Conferentie der Partijen volgende wijziging van de Overeenkomst aangenomen :

de woorden «, en financiële bepalingen aannemen» dienen te worden bijgevoegd aan het einde van alinea a, paragraaf 3 van artikel XI van de Overeenkomst.

Bonn, 22 juni 1979.

Amendement

Conformément à l'article XVII de la Convention sur le commerce international des espèces de faune et de flore sauvages menacées d'extinction, signée à Washington, D.C. le 3 mars 1973, une session extraordinaire de la Conférence des Parties a été convoquée à Bonn (République fédérale d'Allemagne), le 22 juin 1979.

Les Parties suivantes étaient représentées : Afrique du Sud, Allemagne (République fédérale d'), Botswana, Canada, Chili, Costa Rica, Danemark, Equateur, Egypte, Etats-Unis d'Amérique, Finlande, France, Inde, Kenya, Nigéria, Norvège, Panama, Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, Sénégal, Suède, Suisse, Union des Républiques socialistes soviétiques et Zaïre.

A la majorité requise des deux tiers des Parties présentes et votantes, la Conférence des Parties a adopté l'amendement à la Convention suivant :

les mots «, et adopter des dispositions financières» doivent être ajoutés à la fin de l'alinea a, du paragraphe 3 de l'article XI de la Convention.

Bonn, le 22 juin 1979.

BIJLAGEN I EN II**geldig vanaf 28 juni 1979****Interpretatie**

1. De in deze Bijlagen opgenomen soorten worden aangeduid :
  - a) door de naam van de soort; of
  - b) door de verzamelnaam der soorten die behoren tot een hoger taxon of een aangegeven deel daarvan.
2. De afkorting « ssp » dient ter aanduiding van alle soorten van een hoger taxon.
3. Andere verwijzingen naar taxa die hoger dan soorten zijn worden uitsluitend ter informatie of classificatie gegeven.
4. De afkorting « p.e. » dient ter aanduiding van de soorten die misschien uitgestorven zijn.
5. Een sterretje (*) achter de naam van een soort of een hoger taxon betekent dat een of meer geografisch geïsoleerde populaties, ondersoorten of soorten van dat taxon, in Bijlage I zijn opgenomen en dat die populaties, ondersoorten of soorten niet in Bijlage II zijn opgenomen.
6. Twee sterretjes (**) achter de naam van een soort of een hoger taxon betekent dat een of meer geografisch geïsoleerde populaties, ondersoorten of soorten van dat soort of van dat taxon, in Bijlage II zijn opgenomen en dat die populaties, ondersoorten of soorten niet in Bijlage I zijn opgenomen.
7. Het teken (+) gevuld door een achter de naam van een soort of hoger taxon geplaatst nummer betekent dat alleen nader aangegeven geografisch geïsoleerde populaties, ondersoorten of soorten van dat soort of van dat taxon in de betrokken Bijlage zijn opgenomen; bijvoorbeeld :
  - +201 Zuid-Amerikaanse populatie;
  - +202 (A) Populatie van de Noordelijke Stille Oceaan;
    - (B) Populatie van de zone welke gelegen is tussen de 0 lengtegraad tot de 70e graad oosterlengte en van de Evenaar tot de Zuidpool;
  - +203 Populaties van Bhoutan, Indië, Nepal en Pakistan;
  - +204 Italiaanse populatie;
  - +205 Alle ondersoorten van Noord-Amerika;
  - +206 Aziatische populatie;
  - +207 Indische populatie;
  - +208 Australische populatie;
  - +209 Populatie van de Himalaya;
  - +210 Populatie van de Verenigde Staten van Amerika;
  - +211 Alle soorten van Nieuw-Zeeland;
  - +212 Populatie van Chili;
  - +213 Alle soorten van de familie in de beide Amerika's;
  - +214 Australische populaties.
8. Het teken (-) gevuld door een achter de naam van een soort of hoger taxon geplaatst nummer betekent de uitsluiting uit deze bijlage

ANNEXES I ET II**valables à compter du 28 juin 1979****Interprétation**

1. Les espèces figurant aux présentes Annexes sont indiquées :
  - a) par le nom de l'espèce; ou
  - b) par l'ensemble des espèces appartenant à un taxon supérieur ou à une partie désignée dudit taxon.
2. L'abréviation « spp » sert à désigner toutes les espèces d'un taxon supérieur.
3. Les autres références à des taxons supérieurs aux espèces sont données uniquement à titre d'information ou à des fins de classification.
4. L'abréviation « p.e. » sert à désigner des espèces peut-être éteintes.
5. Un astérisque (*) placé après le nom d'une espèce ou d'un taxon supérieur indique qu'une ou plusieurs populations géographiquement isolées, sous-espèces ou espèces, de ladite espèce ou dudit taxon, figurent à l'Annexe I et que ces populations, sous-espèces ou espèces sont exclues de l'Annexe II.
6. Deux astérisques (**) placés après le nom d'une espèce ou d'un taxon supérieur indiquent qu'une ou plusieurs populations géographiquement isolées, sous-espèces ou espèces, de ladite espèce ou dudit taxon, figurent à l'Annexe II et que ces populations, sous-espèces ou espèces sont exclues de l'Annexe I.
7. Le signe (+) suivi d'un nombre placé après le nom d'une espèce ou d'un taxon supérieur signifie que seules les populations géographiquement isolées, sous-espèces ou espèces, de ladite espèce ou dudit taxon, sont inscrites à l'Annexe concernée, comme suit :
  - +201 Population de l'Amérique du Sud;
  - +202 (A) Population du Pacifique Nord;
    - (B) Population de la zone située du degré de longitude 0 au 70° degré de longitude est et de l'Équateur à l'Amérique;
  - +203 Populations du Bhoutan, de l'Inde, du Népal et du Pakistan;
  - +204 Population italienne;
  - +205 Toutes les sous-espèces de l'Amérique du Nord;
  - +206 Population asiatique;
  - +207 Population de l'Inde;
  - +208 Population australienne;
  - +209 Population de l'Himalaya;
  - +210 Population des Etats-Unis d'Amérique;
  - +211 Toutes les espèces de la Nouvelle-Zélande;
  - +212 Population du Chili;
  - +213 Toutes les espèces de la famille dans les Amériques;
  - +214 Populations australiennes.
8. Le signe (-) suivi d'un nombre placé après le nom d'une espèce ou d'un taxon supérieur signifie que les populations géographiquement

van dat soort of taxon van aangegeven geografisch geïsoleerde populaties, ondersoorten, soorten, groepen soorten of families; bijvoorbeeld :

- 101 (A) Populatie van de Noord-Atlantische Oceaan op de hoogte van IJsland;
- (B) Populatie van de Noord-Atlantische Oceaan op de hoogte van Newfoundland;
- (C) Populatie van de zone welke gelegen is van de 40e zuidelijke lengtegraad tot de Zuidpool en van de 120e tot de 60e westelijke lengtegraad;
- 102 Populaties van Bhoutan, Indië, Nepal en Pakistan;
- 103 *Panthera tigris altaica* (=amurensis);
- 104 Australische populatie;
- 105 Cathartidæ;
- 106 Populatie van de Verenigde Staten van Amerika;
- 107 Australische populatie;
- 108 Populatie van Papoea-Nieuw-Guinea;
- 109 Populatie van Chili;
- 110 Alle niet saprijke soorten.

9. Iedere levende of dode plant evenals ieder gemakkelijk identificeerbaar deel of produkt van een plant behorend tot een soort of hoger taxon ingeschreven in Bijlage II is beschermd door de bepalingen van de Overeenkomst tenzij het teken (>) gevolgd door een cijfer achter de naam van deze soort of dat taxon staat. In dit geval betreft het enkel de aldus aangeduide levende of dode plant en de aldus aangeduide delen of produkten :

- > 1 duidt op wortels
- > 2 duidt op hout
- > 3 duidt op stammen.

isolées, sous-espèces, espèces, groupes d'espèces ou familles, de ladite espèce ou dudit taxon, sont exclues de l'annexe concernée, comme suit :

- 101 (A) Population de l'Atlantique Nord au large de l'Islande;
- (B) Population de l'Atlantique Nord au large de Terre-Neuve;
- (C) Population de la zone située du 40e degré de latitude sud à l'Antarctique et du 120e au 60e degré de longitude ouest;
- 102 Populations du Bhoutan, de l'Inde, du Népal et du Pakistan;
- 103 *Panthera tigris altaica* (=amurensis);
- 104 Population australienne;
- 105 Cathartidæ;
- 106 Population des Etats-Unis d'Amérique;
- 107 Population australienne;
- 108 Population de la Papouasie-Nouvelle-Guinée;
- 109 Population du Chili;
- 110 Toutes les espèces non succulentes.

9. Toute plante, vivante ou morte, ainsi que toute partie ou tout produit, facilement identifiables, obtenus à partir d'une plante appartenant à une espèce ou à un taxon supérieur inscrit à l'Annexe II sont couverts par les dispositions de la Convention, à moins que le signe (>) suivi d'un chiffre soit placé après le nom de ladite espèce ou dudit taxon. Dans ce cas, la plante, vivante ou morte, et les parties ou produits désignés comme suit sont seuls concernés :

- > 1 désigne les racines
- > 2 désigne le bois
- > 3 désigne les troncs.

ANNEXES
BIJLAGEN**I****II****FAUNA****MAMMALIA****MONOTREMATA**

Tachyglossidae

Zaglossus spp.**MARSUPIALIA**

Macropodidae

Bettongia spp.
Caloprymnus campestris p.e.*Dendrolagus bennettianus*
Dendrolagus lumboltzi
Dendrolagus inustus
*Dendrolagus ursinus**Lagorchestes hirsutus*
Lagostrophus fasciatus
Onychogalea frenata
Onychogalea lunata

Phalangeridae

Phalanger maculatus
Phalanger orientalis

Burramyidae

Burramys parvus

Vombatidae

Lasiorhinus krefftii

Peramelidae

Chaeropus ecaudatus p.e.
Macrotis lagotis
Macrotis leucura
Perameles bougainville

Dasyuridae

Sminthopsis longicaudata
Sminthopsis psammophila

Thylacinidae

Thylacinus cynocephalus p.e.**INSECTIVORA**

Erinaceidae

*Erinaceus frontalis***PRIMATES**

Lemuridae

Allocebus spp.
Cheirogaleus spp.
Hapalemur spp.
Lemur spp.
Lepilemur spp.
Microcebus spp.
Phaner spp.

PRIMATES spp. *

Indriidae

Avahi spp.
Indri spp.
Propithecus spp.

Daubentonidae

Daubentonnia madagascariensis

Callithricidae

Callimico goeldii
Callithrix aurita
Callithrix flaviceps
Leontopithecus (Leontideus) spp.
Saguinus bicolor
Saguinus leucopus
Saguinus oedipus

Cebidae

Alouatta palliata (villlosa)
Ateles geoffroyi frontatus
Ateles geoffroyi panamensis
Brachyteles arachnoides
Cacajao spp.
Chiropotes albinasus
Saimiri oerstedii

Cercopithecidae	<i>Cercocebus galeritus galeritus</i> <i>Colobus badius kirkii</i> <i>Colobus badius rufomitratus</i> <i>Macaca silenus</i> <i>Nasalis larvatus</i> <i>Presbytis entellus</i> <i>Presbytis geei</i> <i>Presbytis pileatus</i> <i>Presbytis potenziani</i> <i>Pygathrix nemaeus</i> <i>Simias concolor</i>
Hylobatidae	<i>Hylobates</i> spp. <i>Sympalangus syndactylus</i>
Pongidae	<i>Pongidae</i> spp.
EDENTATA	
Myrmecophagidae	<i>Myrmecophaga tridactyla</i> <i>Tamandua tetradactyla chapadensis</i>
Bradypodidae	<i>Bradypus boliviensis</i>
Dasypodidae	<i>Priodontes giganteus (=maximus)</i>
PHOLIDOTA	
Manidae	<i>Manis crassicaudata</i> <i>Manis javanica</i> <i>Manis pentadactyla</i>
LAGOMORPHA	<i>Manis temmincki</i>
Leporidae	<i>Caprolagus hispidus</i> <i>Romerolagus diazi</i>
RODENTIA	
Sciuridae	<i>Cynomys mexicanus</i>
Heteromyidae	<i>Lariscus hosei</i> <i>Rattus</i> spp.
Muridae	<i>Nesolagus netscheri</i> <i>Dipodomys phillipsii philippisii</i>
Chinchillidae	<i>Notomys</i> spp.
CETACEA	<i>Pseudomys fumeus</i> <i>Pseudomys praeconis</i> <i>Xeromys myoides</i> <i>Zyzomys pedunculatus</i>
Platanistidae	<i>Chinchilla</i> spp. +201
Delphinidae	<i>Pseudomys shortridgei</i>
Phocaenidae	<i>Sotalia</i> spp. <i>Sousa</i> spp.
Eschrichtidae	<i>Neophocaena phocaenoides</i> <i>Phocoena sinus</i>
Balaenopteridae	<i>Eschrichtius robustus (glaucus)</i> <i>Balaenoptera borealis</i> ** +202 <i>Balaenoptera musculus</i> <i>Balaenoptera physalus</i> ** -101 <i>Megaptera novaeangliae</i>
Balaenidae	<i>Balaena mysticetus</i> <i>Eubalaena</i> spp.

CARNIVORA

Canidae

Canis lupus ** +203

Canis lupus * -102
Chrysocyon brachyurus
Cuon alpinus
Dusicyon culpaeus
Dusicyon fulvipes
Dusicyon griseus

*Speothos venaticus**Vulpes cana**Vulpes velox hebes*

Ursidae

Helarctos malayanus
Selenarctos thibetanus
Tremarctos ornatus
Ursus arctos ** +204
Ursus arctos isabellinus
Ursus arctos nelsoni
Ursus arctos pruinosa

Ursus arctos * +205*Ursus (Thalarctos) maritimus*

Procyonidae

Ailurus fulgens

Mustelidae

*Aonyx microdon**Conepatus humboldti*

Enhydra lutris nereis
Lutra felina
Lutra longicaudis (platensis/annectens)
Lutra lutra
Lutra provocax

Lutrinae spp.

Mustela nigripes
Pteronura brasiliensis

Viverridae

Cryptoprocta ferox
Cynogale bennetti
Eupleres goudotii
Eupleres major
Fossa fossa
Hemigalus derbyanus
Prionodon linsang

Prionodon pardicolor

Hyaenidae

Hyaena brunnea

Felidae spp.

Felidae

Acinonyx jubatus
Felis bengalensis bengalensis
Felis caracal ** +206
Felis concolor coryi
Felis concolor costaricensis
Felis concolor cougar
Felis jacobita
Felis marmorata
Felis nigripes
Felis pardalis mearnsi
Felis pardalis mitis
Felis planiceps
Felis rubiginosa ** +207
Felis (Lynx) rufa esquimapae
Felis temmincki
Felis tigrina oncilla
Felis wiedii nicaraguensis
Felis wiedii salvinia
Felis yagouaroundi cacomitli
Felis yagouaroundi fossata
Felis yagouaroundi panamensis
Felis yagouaroundi tolteca
Neofelis neb losa
Panthera leo persica
Panthera onca
Panthera pardus
Panthera tigris ** -103
Panthera uncia

PINNIPEDIA

Otariidae

Arctocephalus spp. *

Phocidae

Mirounga angustirostris
*Mirounga leonina**Monachus spp.***TUBULIDENTATA**

Orycteropodidae

*Orycteropus afer***PROBOSCIDEA**

Elephantidae

*Elephas maximus**Loxodonta africana***SIRENIA**

Dugongidae

Dugong dugon ** -104*Dugong dugon* * +208

Trichechidae

Trichechus inunguis
*Trichechus manatus**Trichechus senegalensis***PERISSODACTYLA**

Equidae

*Equus grevyi**Equus hemionus* **Equus hemionus hemionus*
Equus hemionus khur
*Equus przewalskii**Equus zebra hartmannae**Equus zebra zebra*

Tapiridae

Tapirus bairdii
Tapirus indicus
*Tapirus pinchaque**Tapirus terrestris*

Rhinocerotidae

*Rhinocerotidae spp.***ARTIODACTYLA**

Suidae

Babirousa babyrussa
*Sus salvanius**Choeropsis liberiensis*

Hippopotamidae

Lama guanicoe

Camelidae

Vicugna vicugna

Cervidae

Axis (Hyclaphus) calamianensis
Axis (Hyelaphus) kuhli
Axis (Hyelaphus) porcinus anhamiticus
Blastocerus dichotomus
Cervus duvaucelii
Cervus elaphus hanglu
Cervus eldi
Dama mesopotamica
Hippocamelus antisensis
*Hippocamelus bisulcus**Cervus elaphus bactrianus**Moschus moschiferus* ** +209
*Ozotoceros bezoarticus**Moschus spp.* **Pudu pudu**Pudu mephistophiles*

Antilocapridae

Antilocapra americana peninsularis
*Antilocapra americana sonoriensis**Antilocapra americana mexicana*

Bovidae

Bison bison athabascae
Bos gaurus
Bos (grunniens) mutus
Bubalus (Anoa) depressicornis
Bubalus (Anoa) mindorensis
*Bubalus (Anoa) quarlesi**Addax nasomaculatus**Capra falconeri* *

Bovidae (cont.)	<i>Capra falconeri chiltanensis</i>	
	<i>Capra falconeri jerdoni</i>	
	<i>Capra falconeri megaceros</i>	
	<i>Capricornis sumatraensis</i>	<i>Cephalophus monticola</i>
	<i>Damaliscus dorcas dorcas</i>	
	<i>Hippotragus niger variani</i>	<i>Kobus leche</i>
	<i>Kobus leche</i>	
	<i>Nemorhaedus goral</i>	
	<i>Novibos (Bos) sauveli</i>	
	<i>Oryx leucoryx</i>	<i>O. jyx (tao) dammeh</i>
	<i>Ovis ammon hodgsoni</i>	<i>Ovis ammon *</i>
	<i>Ovis orientalis ophion</i>	<i>Ovis canadensis</i>
	<i>Ovis vignei</i>	<i>Pantholops hodgsoni</i>
	<i>Rupicapra rupicapra ornata</i>	
	<i>Saiga tatarica mongolica</i>	
AVES		
RHEIFORMES		
Rheidae		<i>Pterocnemia pennata garleppi</i>
		<i>Pterocnemia pennata pennata</i>
		<i>Rhea americana albescens</i>
LINAMIFORMES		
Tinamidae	<i>Tinamus solitarius</i>	<i>Rhynchosciurus rufescens maculicollis</i>
		<i>Rhynchosciurus rufescens pallescens</i>
		<i>Rhynchosciurus rufescens rufescens</i>
SPHENISCIFORMES		
Spheniscidae		<i>Spheniscus demersus</i>
Podicipedidae	<i>Podilymbus gigas</i>	
PROCELLARIIFORMES		
Diomedeidae	<i>Diomedea albatrus</i>	
PELECANIFORMES		
Pelecanidae		<i>Pelecanus crispus</i>
Sulidae	<i>Sula abbotti</i>	
Fregatidae	<i>Fregata andrewsi</i>	
CICONIIFORMES		
Ciconiidae	<i>Ciconia ciconia boyciana</i>	<i>Ciconia negra</i>
Ihreskiornithidae	<i>Nipponia nippon</i>	<i>Geronticus calvus</i>
Phoenicoperidae		<i>Platalea leucorodia</i>
		<i>Phoenicoparrus andinus</i>
		<i>Phoenicoparrus jamesi</i>
		<i>Phoenicopterus ruber chilensis</i>
ANSERIFORMES		
Anatidae	<i>Cygnus buccinator</i>	<i>Anas aucklandica aucklandica</i>
	<i>Anas aucklandica nesiotis</i>	<i>Anas aucklandica chlorotis</i>
		<i>Anas bernieri</i>

Anatidae (cont.)

*Branta canadensis leucopareia**Branta sandvicensis*
*Cairina scutulata**Rhodonessa caryophyllacea**Branta ruficollis**Coscoroba coscoroba*
Cygnus bewickii jankowskii
Cygnus melancoryphus
*Dendrocygna arborea**Sarkidiornis melanotos*

FALCONIFORMES

Cathartidae

Gymnogyps californianus
Vultur gryphus

Accipitridae

Aquila heliaca
Chondrohierax wilsonii
Haliaeetus albicilla
Haliaeetus leucocephalus
Harpia harpyja
Pithecophaga jefferyi

Falconidae

Falco areae
Falco newtoni aldabranus
Falco peregrinus (pelegrinoides/babylonicus)
Falco punctatus
Falco rusticolus

GALLIFORMES

Megapodiidae

*Macrocephalon maleo**Megapodius freycinet abbotti*
Megapodius freycinet nicobariensis

Cracidae

Crax blumenbachii
Mitu mitu mitu
Oreophasis derbianus
Pipile jacutinga
Pipile pipile pipile

Tetraonidae

*Tympanuchus cupido attwateri**Lyrurus mlokosiewiczi*

Phasianidae

Catreus wallichii
Colinus virginianus ridgwayi
Crossoptilon crossoptilon
*Crossoptilon mantchuricum**Argusianus argus**Cyrtonyx montezumae mearnsi* — 106
Cyrtonyx montezumae montezumae
Francolinus ochropectus
Francolinus swinhonis
Gallus sonneratii
*Ithaginis cruentus**Lophophorus impejanus*
Lophophorus lhuysii
Lophophorus sclateri
Lophura edwardsi
Lophura imperialis
*Lophura swinhonis**Pavo muticus*
*Polyplectron bicalcaratum**Polyplectron emphanum**Polyplectron germaini*
*Polyplectron malacense**Syrmaticus ellioti*
Syrmaticus humiae
Syrmaticus mikado
Tetraogallus caspius
Tetraogallus tibetanus
Tragopan blythii
Tragopan caboti
Tragopan melanocephalus

GRUIFORMES

Turnicidae	<i>Turnix melanogaster</i>
Pedionomidae	<i>Pedionomus torquatus</i>
Gruidae	<i>Balearica regulorum</i>
	<i>Grus canadensis pratensis</i>
	<i>Grus americana</i>
	<i>Grus canadensis nesiotis</i>
	<i>Grus canadensis pulla</i>
	<i>Grus japonensis</i>
	<i>Grus leucogeranus</i>
	<i>Grus monacha</i>
	<i>Grus nigricollis</i>
	<i>Grus vipio</i>
Rallidae	<i>Gallirallus australis hectori</i>
	<i>Tricholimnas sylvestris</i>
Rhynochetidae	<i>Rhynochetus jubatus</i>
Otididae	<i>Chlamydotis undulata</i>
	<i>Choriotis nigriceps</i>
	<i>Eupodotis bengalensis</i>
	<i>Otis tarda</i>

CHARADRIIFORMES

Scolopacidae	<i>Numenius borealis</i>
Laridae	<i>Tringa guttifer</i>
	<i>Larus relictus</i>

COLUMBIFORMES

Columbidae	<i>Caloenas nicobarica</i>
	<i>Ducula mindorensis</i>
	<i>Gallicolumba luzonica</i>
	<i>Goura cristata</i>
	<i>Goura scheepmakeri</i>
	<i>Goura victoria</i>

PSITTACIFORMES

Psittacidae	<i>Amazona guildingii</i>
	<i>Amazona imperialis</i>
	<i>Amazona leucocephala</i>
	<i>Amazona pretrei pretrei</i>
	<i>Amazona rhodocorytha</i>
	<i>Amazona versicolor</i>
	<i>Amazona vinacea</i>
	<i>Amazona vittata</i>
	<i>Anodorhynchus glaucus</i>
	<i>Anodorhynchus leari</i>
	<i>Aratinga guaruba</i>
	<i>Cacatua (Kakatoe) tenuirostris</i>
	<i>Calyptorhynchus lathami</i>
	<i>Coracopsis nigra barklyi</i>
	<i>Cyanoliseus patagonus byroni</i>
	<i>Cyanopsitta spixii</i>
	<i>Cyanoramphus auriceps forbesi</i>
	<i>Cyanoramphus novaeseelandiae</i>
	<i>Cyanoramphus malherbi</i>
	<i>Geopsittacus occidentalis p.e.</i>
	<i>Neophema chrysogaster</i>
	<i>Cyanoramphus unicolor</i>
	<i>Eunymphicus cornutus</i>
	<i>Neophema splendida</i>
	<i>Opopsitta diophthalma coxeni</i>
	<i>Pezoporus wallicus</i>
	<i>Pionopsitta pileata</i>

Psittacidae (cont.)	<i>Poicephalus robustus</i> <i>Polytelis alexandrinae</i> <i>Probosiger aterrimus</i> <i>Prosopela personata</i>
	<i>Psephotus chrysoterygius</i>
	<i>Psephotus pulcherimus</i> p.e. <i>Psittacula krameri echo</i> <i>Psittacus erithacus princeps</i> <i>Pyrrhura cruentata</i> <i>Rhynchopsitta pachyrhyncha</i> <i>Strigops habroptilus</i>
	<i>Tanygnathus lucionensis</i>
CUCULIFORMES	
Musophagidae	<i>Gallirex porphyreolophus</i> <i>Tauraco corythaix</i>
STRIGIFORMES	STRIGIFORMES spp. *
Tytonidae	<i>Tyto soumagnei</i>
Strigidae	<i>Athene blewitti</i> <i>Ninox novaeseelandiae rohana</i> <i>Ninox squamipila natalis</i> <i>Otus gurneyi</i>
APODIFORMES	
Trochilidae	<i>Ramphodon dohrnii</i>
TROGONIFORMES	
Trogonidae	<i>Pharomachrus mocinno costaricensis</i> <i>Pharomachrus mocinno mocinno</i>
CORACIFORMES	
Bucerotidae	<i>Buceros bicornis homrai</i>
	<i>Rhinoplax vigil</i>
PICIFORMES	
Picidae	<i>Campephilus imperialis</i> <i>Dryocopus javensis richardsi</i>
	<i>Picus squamatus flavirostris</i>
PASSERIFORMES	
Pittidae	<i>Pitta brachyura nymphula</i>
Cotingidae	<i>Cotinga maculata</i>
	<i>Xipholena atropurpurea</i>
Atrichornithidae	<i>Atrichornis clamosa</i>
Hirundinidae	
Muscicapidae	<i>Dasyornis brachypterus longirostris</i> <i>Dasyornis broadbenti littoralis</i> p.e.
	<i>Picathartes gymnocephalus</i>
Zosteropidae	<i>Picathartes oreas</i>
Meliphagidae	<i>Zosterops albogularis</i>
Fringillidae	<i>Meliphaga cassidix</i>
	<i>Spinus cucullatus</i>
	<i>Muscicapa rueckii</i>
	<i>Psophodes nigrogularis</i>
	<i>Spinus yarrellii</i>

Estrildidae		<i>Emblema oculata</i>
Sturnidae	<i>Leucopsar rothschildi</i>	
Paradisaeidae		Paradisaeidae spp.
REPTILIA		
TESTUDINATA		
Emydidae	<i>Batagur baska</i>	<i>Clemmys muhlenbergi</i>
	<i>Geoclemys (=Damonia) hamiltonii</i>	
	<i>Geoemyda (=Nicoria) tricarinata</i>	
	<i>Kachuga tecta tecta</i>	
	<i>Morenia ocellata</i>	
	<i>Terrapene coahuila</i>	
Testudinidae		Testudinidae spp. *
	<i>Geochelone (=Testudo) elephantopus</i>	
	<i>Geochelone (=Testudo) radiata</i>	
	<i>Geochelone (=Testudo) yniphora</i>	
	<i>Gopherus flavomarginatus</i>	
	<i>Psammobates geometrica</i>	
Cheloniidae		Cheloniidae spp. *
	<i>Caretta caretta</i>	
	<i>Chelonia mydas ** - 107</i>	
	<i>Eretmochelys imbricata</i>	
	<i>Lepidochelys kempii</i>	
	<i>Lepidochelys olivacea</i>	
Dermochelyidae	<i>Dermochelys coriacea</i>	
Trionychidae	<i>Lissemys punctata punctata</i>	
	<i>Trionyx ater</i>	
	<i>Trionyx gangeticus</i>	
	<i>Trionyx burum</i>	
	<i>Trionyx nigricans</i>	
Pelomedusidae		<i>Podocnemis spp.</i>
Chelidae	<i>Pseudemydura umbrina</i>	
CROCODYLIA		
Alligatoridae		Alligatoridae spp. *
	<i>Alligator sinensis</i>	
	<i>Caiman crocodilus apaporiensis</i>	
	<i>Caiman latirostris</i>	
	<i>Melanosuchus niger</i>	
Crocodylidae		Crocodylidae spp. *
	<i>Crocodylus acutus ** +210</i>	
	<i>Crocodylus cataphractus</i>	
	<i>Crocodylus intermedius</i>	
	<i>Crocodylus moreletii</i>	
	<i>Crocodylus niloticus</i>	
	<i>Crocodylus novaeguineae mindorensis</i>	
	<i>Crocodylus palustris</i>	
	<i>Crocodylus porosus ** - 108</i>	
	<i>Crocodylus rhombifer</i>	
	<i>Crocodylus siamensis</i>	
	<i>Osteolaemus tetraspis</i>	
	<i>Tomistoma schlegelii</i>	
Gavialidae	<i>Gavialis gangeticus</i>	
RHYNCHOCEPHALIA		
Sphenodontidae	<i>Sphenodon punctatus</i>	
SAURIA		
Gekkonidae		<i>Cyrtodactylus serpensinsula</i>
Pygopodidae		<i>Phelsuma spp.</i> <i>Paradelnia orientalis</i>

Agamidae	<i>Uromastyx</i> spp.
Chamaeleonidae	<i>Chamaeleo</i> spp.
Iguanidae	<i>Amblyrhynchus cristatus</i> <i>Conolophus</i> spp. <i>Cyclura</i> spp. <i>Iguana</i> spp. <i>Phrynosoma coronatum blainvilliei</i>
Teiidae	<i>Chemidophorus hyperythrus</i> <i>Crocodilurus lacertinus</i> <i>Dracena guianensis</i> <i>Tupinambis</i> spp. <i>Heloderma</i> spp. <i>Varanus</i> spp. *
Helodermatidae	
Varanidae	
SERPENTES	
Boidae	<i>Acrantophis</i> spp. <i>Bolyeria</i> spp. <i>Casarea</i> spp. <i>Epicrates inornatus</i> <i>Epicrates subflavus</i> <i>Python molurus molurus</i> <i>Sanzinia madagascariensis</i>
Colubridae	<i>Cyclagras gigas</i> <i>Elachistodon westermanni</i> <i>Pseudoboa cloelia</i> <i>Thamnophis elegans hammondi</i>
AMPHIBIA	
URODELA	
Cryptobranchidae	<i>Andrias (=Megalobatrachus) davidianus</i> <i>Andrias (=Megalobatrachus) japonicus</i>
Ambystomidae	<i>Ambystoma dumerilii</i> <i>Ambystoma llerae</i> <i>Ambystoma mexicanum</i>
SALIENTIA	
Bufoidae	<i>Bufo periglenes</i>
	<i>Bufo superciliaris</i>
	<i>Nectophrynoides</i> spp.
Atelopodidae	<i>Atelopus varius zeteki</i>
PISCES	
ACIPENSERIFORMES	
Acipenseridae	<i>Acipenser bevirostrum</i>
	<i>Acipenser fulvescens</i> <i>Asipenser oxyrinchus</i> <i>Acipenser sturio</i>
OSTEOGLOSSIFORMES	
Osteoglossidae	<i>Scleropages formosus</i>
	<i>Arapaima gigas</i>
SALMONIFORMES	
Salmonidae	<i>Coregonus alpenae</i>
CYPRINIFORMES	
Catostomidae	<i>Chasmistes cujus</i>
	<i>Salmo chrysogaster</i> <i>Stenodus leucichthys leucichthys</i>

Cyprinidae	<i>Probarbus jullieni</i>	<i>Plagopterus argentissimus</i>
SILURIFORMES		<i>Ptychocheilus lucius</i>
Schilbeidae	<i>Pangasianodon gigas</i>	
ATHERINIFORMES		
Cyprinodontidae		<i>Cynolebias constanciae</i>
Poeciliidae		<i>Cynolebias marmoratus</i>
		<i>Cynolebias minimus</i>
		<i>Cynolebias opalescens</i>
		<i>Cynolebias splendens</i>
		<i>Xiphophorus couchianus</i>
PERCIFORMES		
Percidae	<i>Stizostedion vitreum glaucum</i>	
Sciaenidae	<i>Cynoscion macdonaldi</i>	
COELACANTHIFORMES		
Coelacanthidae		<i>Latimeria chalumnae</i>
CERATODIFORMES		
Ceratodidae		<i>Neoceratodus forsteri</i>
MOLLUSCA		
ANISOMYARIA		
Mytilidae		<i>Mytilus chorus</i>
NAIADOIDA		
Unionidae	<i>Conradilla caelata</i>	<i>Cyprogenia aberti</i>
	<i>Dromus dromas</i>	
	<i>Epioblasma (=Dysnomia)</i>	
	<i>florentina curtisi</i>	
	<i>Epioblasma (=Dysnomia)</i>	
	<i>florentina florentina</i>	
	<i>Epioblasma (=Dysnomia)</i>	
	<i>sampsoni</i>	
	<i>Epioblasma (=Dysnomia)</i>	
	<i>sulcata perobliqua</i>	
	<i>Epioblasma (=Dysnomia)</i>	
	<i>torulosa gubernaculum</i>	
		<i>Epioblasma (=Dysnomia)</i>
		<i>torulosa rangiana</i>
	<i>Epioblasma (=Dysnomia)</i>	
	<i>torulosa torulosa</i>	
	<i>Epioblasma (=Dysnomia)</i>	
	<i>turgidula</i>	
	<i>Epioblasma (=Dysnomia)</i>	
	<i>walkeri</i>	
	<i>Fusconaia cuneolus</i>	
	<i>Fusconaia edgariana</i>	
		<i>Fusconaia subrotunda</i>
		<i>Lampsilis brevicula</i>
	<i>Lampsilis bigginsi</i>	
	<i>Lampsilis orbiculata orbiculata</i>	
	<i>Lampsilis satra</i>	
	<i>Lampsilis virescens</i>	
		<i>Lexingtonia dolabelloides</i>
		<i>Pleorobema clava</i>

Unionidae (cont.)	<i>Plethobasis cicatricosus</i> <i>Plethobasis cooperianus</i> <i>Pleurobema plenum</i> <i>Potamilus (=Proptera) capax</i> <i>Quadrula intermedia</i> <i>Quadrula sparsa</i> <i>Toxolasma (=Carunculina) cylindrella</i> <i>Unio (Megalonaia/?) nickliniana</i> <i>Unio (Lampsilis/?) tampicoensis</i> <i>tecomatensis</i> <i>Villosa (=Micromya) trabalis</i>
STYLOMMAТОPHORA	
Camaenidae	<i>Papustyla (=Papuina) pulcherrima</i>
Paraphantidae	<i>Paraphanta</i> spp. +211
PROSOBRANCHIA	
Hydrobiidae	<i>Coabuilkix hubbsi</i> <i>Cochliopina milleri</i> <i>Durangonella coahuilae</i> <i>Mexipyrgus caranzae</i> <i>Mexipyrgus churinceanus</i> <i>Mexipyrgus escobedae</i> <i>Mexipyrgus lugoi</i> <i>Mexipyrgus mojarralis</i> <i>Mexipyrgus multilineatus</i> <i>Mexitheuma quadripaludium</i> <i>Nymphophilus minckleyi</i> <i>Paludiscala caramba</i>
INSECTA	
LEPIDOPTERA	
Papilionidae	<i>Ornithoptera</i> spp. (<i>sensu D'Abra</i>) <i>Parnassius apollo</i> <i>Trogonoptera</i> spp. (<i>sensu D'Abra</i>) <i>Troides</i> spp. (<i>sensu D'Abra</i>)
FLORA	
APOCYNACEAE	<i>Pachypodium</i> spp.
ARACEAE	<i>Alocasia sanderana</i> <i>Alocasia zebra</i>
ARALIACEAE	<i>Panax quinquefolius</i> > 1
ARAUCARIACEAE	<i>Araucaria araucana</i> ** +212 Araucaria araucana * -109 > 2
ASCLEPIADACEAE	<i>Ceropegia</i> spp. <i>Frerea indica</i>
BYBLIDACEAE	<i>Byblis</i> spp.
CACTACEAE	<i>CACTACEAE</i> spp. +213 <i>Rhipsalis</i> spp.
CARYOCARACEAE	<i>Caryocar costaricense</i>
CARYOPHYLLACEAE	<i>Gymnocarpos przewalskii</i> <i>Melandrium mongolicus</i> <i>Silene mongolica</i> <i>Stellaria pulvinata</i>
CEPHALOTAGEAE	<i>Cephalotus follicularis</i>
CHLOANTHACEAE	<i>CHLOANTHACEAE</i> spp. +214
COMPOSITAE	<i>Saussurea lappa</i> > 1

CUPRESSACEAE	<i>Fitzroya cupressoides</i>	
CYATHEACEAE	<i>Pilgerodendron uviferum</i>	CYATHEACEAE spp. > 3
CYCADACEAE	<i>Microcycas calocoma</i>	CYCADACEAE spp. *
DICKSONIACEAE		DICKSONIACEAE spp. > 3
DIDIEREACEAE		DIDIEREACEAE spp.
DIOSCOREACEAE		<i>Dioscorea deltoidea</i> > 1
EUPHORBIACEAE		<i>Euphorbia</i> spp. -110
FAGACEAE		<i>Quercus copeyensis</i> > 2
GENTIANACEAE	<i>Prepusa hookeriana</i>	
HAEMODORACEAE		<i>Anigozanthos</i> spp. <i>Macropidia fuliginosa</i>
HUMIRIACEAE	<i>Vantanea barbourii</i>	
JUGLANDACEAE	<i>Engelhardtia pterocarpa</i>	
LEGUMINOSAE	<i>Ammopiptanthus mongolicum</i> <i>Cynometra hemitomophylla</i> <i>Platymiscium pleiostachyum</i> <i>Tachigalia versicolor</i>	<i>Thermopsis mongolica</i>
LILIACEAE	<i>Aloe albida</i> <i>Aloe pillansii</i> <i>Aloe polyphylla</i> <i>Aloe thornicroftii</i> <i>Aloe vossii</i>	<i>Aloe</i> spp. *
MELASTOMATACEAE	<i>Lavoisiera itambana</i>	
MELIACEAE	<i>Guarea longipetiola</i>	<i>Swietenia humilis</i> > 2
MORACEAE	<i>Batocarpus costaricensis</i>	
MYRTACEAE		<i>Verticordia</i> spp.
ORCHIDACEAE	<i>Cattleya skinneri</i> <i>Cattleya trianae</i> <i>Didiccia cunninghamii</i> <i>Laelia jongneana</i> <i>Laelia lobata</i> <i>Lycaste virginalis</i> var. <i>alba</i> <i>Peristeria elata</i> <i>Renanthera imschootiana</i> <i>Vanda coerulea</i>	ORCHIDACEAE spp. *
PALMAE		<i>Areca ipot</i> <i>Chrysalidocarpus decipiens</i> <i>Chrysalidocarpus lutescens</i> <i>Neodypsis decaryi</i> <i>Phoenix hanceana</i> var. <i>philippinensis</i> <i>Zalacca clemensiana</i>
PINACEAE	<i>Abies guatemalensis</i> <i>Abies nebrodensis</i>	
PODOCARPACEAE	<i>Podocarpus costalis</i> <i>Podocarpus parlatorei</i>	

PORFULACACEAE	<i>Anacampseros</i> spp.
PRIMULACEAE	<i>Cyclamen</i> spp.
PROTEACEAE	<i>Banksia</i> spp. <i>Conospermum</i> spp. <i>Dryandra formosa</i> <i>Dryandra polycephala</i>
RUBIACEAE	<i>Orothamnus zeyheri</i> <i>Protea odorata</i>
RUTACEAE	<i>Balmea stormae</i>
SAXIFRAGACEAE (GROSSULARIACEAE)	<i>Ribes sardoum</i>
SOLANACEAE	<i>Solanum sylvestre</i>
STANGERIACEAE	STANGERIACEAE spp. *
STERCULIACEAE	<i>Basiloxylon excelsum</i> > 2
THYMELAEACEAE	<i>Pimelea physodes</i>
ULMACEAE	<i>Celtis aetnensis</i>
VERBENACEAE	<i>Caryopteris mongolica</i>
WELWITSCHIACEAE	WELWITSCHIACEAE spp. *
ZAMIACEAE	ZAMIACEAE spp. *
ZINGIBERACEAE	<i>Hedychium philippinense</i>
ZYGOPHYLLACEAE	<i>Guaiacum sanctum</i> > 2

BIJLAGE III
geldig vanaf 28 juni 1979

Interpretatie

1. De in deze Bijlage opgenomen soorten worden aangeduid :
  - a) door de naam van de soort; of
  - b) door de verzamelnaam der soorten die behoren tot een hoger taxon of een aangegeven deel daarvan.
2. De afkorting « ssp » dient ter aanduiding van alle soorten van een hoger taxon.
3. Andere verwijzingen naar taxa die hoger dan soorten zijn worden uitsluitend ter informatie of classificatie gegeven.
4. Een sterretje (*) achter de naam van een soort of een hoger taxon betekent dat een of meer geografisch geïsoleerde populaties, ondersoorten of soorten van dat soort of dat taxon, in Bijlage I zijn opgenomen en dat die populaties, ondersoorten of soorten niet in Bijlage III zijn opgenomen.
5. Twee sterretjes (**) achter de naam van een soort of een hoger taxon betekent dat een of meer geografisch geïsoleerde populaties, ondersoorten of soorten van dat soort of dat taxon, in Bijlage II zijn opgenomen en dat die populaties, ondersoorten of soorten niet in Bijlage III zijn opgenomen.
6. De namen van Staten achter de namen van soorten of andere taxa zijn deze van Partijen die gezegde soorten of gezegde taxa op deze Bijlage hebben doen inschrijven.
7. Alle levende of dode dieren of planten, behorende tot een in deze Bijlage genoemde soort of ander taxon, alsmede elk deel of elk gemakkelijk te identificeren produkt ervan, vallen onder de beschikkingen van de Overeenkomst.

FAUNA**MAMMALIA****CHIROPTERA****Phyllostomatidae***Vampyrops lineatus*

Uruguay

EDENTATA**Bradypodidae***Bradypus griseus*
*Choloepus hoffmanni*Costa Rica
Costa Rica**Dasypodidae***Cabassous centralis*
*Cabassous gymnurus (tatouay)*Costa Rica
Uruguay**PHOLIDOTA****Manidae***Manis gigantea*
Manis longicaudata
*Manis tricuspidis*Ghana
Ghana
Ghana**RODENTIA****Sciuridae***Epixerus ebii*
*Sciurus deppei*Ghana
Costa Rica**Anomaluridae***Anomalurus spp.*
*Idiurus spp.*Ghana
Ghana**Hystricidae***Hystrix spp.*

Ghana

Erethizontidae*Coendou spinosus*

Uruguay

ANNEXE III

valable à compter du 28 juin 1979

Interprétation

1. Les espèces figurant à la présente Annexe sont indiquées :
  - a) par le nom de l'espèce; ou
  - b) par l'ensemble des espèces appartenant à un taxon supérieur ou à une partie désignée dudit taxon.
2. L'abréviation « spp » sert à désigner toutes les espèces d'un taxon supérieur.
3. Les autres références à des taxons supérieurs aux espèces sont données uniquement à titre d'information ou à des fins de classification.
4. Un astérisque (*) placé après le nom d'une espèce ou d'un taxon supérieur indique qu'une ou plusieurs populations géographiquement isolées, sous-espèces ou espèces de ladite espèce ou dudit taxon figurent à l'Annexe I et que ces populations, sous-espèces ou espèces sont exclues de l'Annexe III.
5. Deux astérisques (**) placés après le nom d'une espèce ou d'un taxon supérieur indiquent qu'une ou plusieurs populations géographiquement isolées, sous-espèces ou espèces de ladite espèce ou dudit taxon figurent à l'Annexe II et que ces populations, sous-espèces ou espèces sont exclues de l'Annexe III.
6. Les noms des pays placés après les noms des espèces ou autres taxons sont ceux des Parties qui ont fait inscrire lesdites espèces ou lesdits taxons à la présente Annexe.
7. Tout animal ou toute plante, vivant ou mort, appartenant à une espèce ou à un autre taxon mentionné à la présente Annexe, est couvert par les dispositions de la Convention, ainsi que toute partie ou tout produit facilement identifiable qui en dérive.

CARNIVORA

Canidae	<i>Fennecus zerda</i>	Tunisie
Procyonidae	<i>Bassaricyon gabbii</i> <i>Bassarisus sumichrasti</i> <i>Nasua nasua solitaria</i>	Costa Rica Costa Rica Uruguay
Mustelidae	<i>Galictis allamandi</i> <i>Mellivora capensis</i>	Costa Rica Ghana, Botswana
Viverridae	<i>Viverra civetta</i>	Botswana
Hyaenidae	<i>Proteles cristatus</i>	Botswana

PINNIPEDIA

Odobenidae	<i>Odobenus rosmarus</i>	Canada
------------	--------------------------	--------

ARTIODACTYLA

Hippopotamidae	<i>Hippopotamus amphibius</i>	Ghana
Tragulidae	<i>Hyemoschus aquaticus</i>	Ghana
Cervidae	<i>Cervus elaphus barbarus</i>	Tunisie
Bovidae	<i>Ammotragus lervia</i> <i>Antilope cervicapra</i> <i>Boocercus (Taurotragus) euryceros</i> <i>Bubalus bubalis</i> <i>Damaliscus lunatus</i> <i>Gazella dorcas</i> <i>Gazella gazella cuvieri</i> <i>Gazella leptocerces</i> <i>Hippotragus equinus</i> <i>Tetracerus quadricornis</i> <i>Tragelaphus spekei</i>	Tunisie Népal Ghana Népal Ghana Tunisie Tunisie Tunisie Ghana Népal Ghana

AVES

RHEIFORMES

Rheidae	<i>Rhea americana</i> **	Uruguay
---------	--------------------------	---------

CICONIIFORMES

Ardeidae	<i>Ardea goliath</i> <i>Bubulcus ibis</i> <i>Casmerodius albus</i> <i>Egretta garzetta</i>	Ghana Ghana Ghana Ghana
----------	---	----------------------------------

Ciconiidae	<i>Ephippiorhynchus senegalensis</i> <i>Leptoptilos crumeniferus</i>	Ghana Ghana
------------	---	----------------

Threskiornithidae	<i>Hagedashia hagedash</i> <i>Lampribis rara</i> <i>Threskiornis aethiopica</i>	Ghana Ghana Ghana
-------------------	---	-------------------------

ANSERIFORMES

Anatidae	<i>Anatidae</i> spp. ***	Ghana
----------	--------------------------	-------

GALLIFORMES

Cracidae	<i>Crax rubra</i>	Costa Rica
Phasianidae	<i>Agelastes meleagrides</i> <i>Tragopan satyra</i>	Ghana Népal

COLUMBIFORMES

Columbidae	<i>Columbidae</i> spp. *** <i>Nesoenas mayeri</i>	Ghana Maurice
------------	--	------------------

PSITTACIFORMES

Psittacidae	<i>Psittacidae</i> spp. *** <i>Ara ambiguus</i> <i>Ara macao</i>	Ghana Costa Rica Costa Rica
-------------	--	-----------------------------------

CUCULIFORMES

Musophagidae	<i>Musophagidae</i> spp. **	Ghana
--------------	-----------------------------	-------

PASSERIFORMES

Muscicapidae	<i>Bebrornis rodericanus</i> <i>Tchitrea (Terpsiphone) bourbonnensis</i>	Maurice Maurice
Emberizidae	<i>Gubernatrix cristata</i>	Uruguay
Icteridae	<i>Xanthopsar flavus</i>	Uruguay
Fringillidae	<i>Fringillidae</i> spp. ***	Ghana
Ploceidae	<i>Ploceidae</i> spp.	Ghana

REPTILIA**TESTUDINATA**

Trionychidae	<i>Trionyx triunguis</i>	Ghana
Pelomedusidae	<i>Pelomedusa subrufa</i> <i>Pelusics</i> spp.	Ghana Ghana

FLORA

GNETACEAE	<i>Gnetum montanum</i>	Népal
MAGNOLIACEAE	<i>Talauma hodgsonii</i>	Népal
PAPAVERACEAE	<i>Meconopsis regia</i>	Népal
PODOCARPACEAE	<i>Podocarpus nerifolius</i>	Népal
TETRACENTRACEAE	<i>Tetracentron</i> spp.	Népal

BIJLAGE IV**Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde
in het wild levende dier- en plantensoorten**

UITVOERVERGUNNING Nr. ....

Land van uitvoer : .....

Geldig tot : (datum) .....

Deze vergunning is uitgereikt aan : .....

Adres : .....
die verklart kennis te hebben genomen van de bepalingen van de Overeenkomst, voor de uitvoer van .....
(specimen(s), of gedeelte(n) of produkt(en) van specimen(s) (1) van een soort opgenomen in .....Bijlage I .....
Bijlage II .....
Bijlage III van de Overeenkomst, zoals hieronder aangeduid } (2)
(gefokt in gevangenschap of geteeld in .....) (2)

Dit/deze specimen(s) is/zijn bestemd voor : .....

adres : ..... land : .....

te ..... de ..... 19.....

(handtekening van de vergunninghouder)

te ..... de ..... 19.....

(stempel en ondertekening van de administratieve instantie die de vergunning heeft afgegeven)

(1) Het type produkt aangeven.
(2) Doorhalen wat niet van toepassing is.

Omschrijving van het/de specimen(s) of gedeelte(n) of produkt(en) van het/de specimen(s), en van ieder eventueel kenteken :

Levende specimen(s)

Soort (wetenschappelijke naam en gebruikelijke naam)	Aantal	Geslacht	Afmetingen (of volume)	Eventueel kenteken

ANNEXE IV**Convention sur le commerce international des espèces de faune et de flore sauvages menacées d'extinction**

PERMIS D'EXPORTATION N° .....

Pays d'exportation : .....

Valide jusqu'au : (date) .....

Ce permis est délivré à : .....

Adresse : .....
qui déclare avoir connaissance des dispositions de la Convention, pour l'exportation de : .....
spécimen(s), ou partie(s) ou produit(s) de spécimen(s) (1) d'une espèce inscrite à l'Annexe I .....
Annexe II .....
Annexe III de la Convention comme précisé ci-dessous } (2)
(élevé en captivité ou cultivé en .....) (2)

Ce (ces) spécimen(s) est (sont) adressé(s) à : .....

adresse : ..... pays : .....

à ..... le ..... 19.....

(signature du titulaire du permis)

à ..... le ..... 19.....

(cachet et signature de l'organe de gestion délivrant le permis d'exportation)

(1) Indiquer le type de produit.
(2) Rayer la mention inutile.

Description du spécimen(s) ou partie(s) ou produit(s) du (des) spécimen(s) y compris toute marque apposée :

Spécimens vivants

Espèce (nom scientifique et nom commun)	Nombre	Sexe	Dimensions (ou volume)	Marque le cas échéant

Gedeelten of produkten

Soort (wetenschappelijke naam en gebruikelijke naam)	Hoeveelheid	Type van het goed	Eventueel kenteken

Stempels van de autoriteiten die controle hebben uitgeoefend :

- a) bij uitvoer
- b) bij invoer (*)

(*) Dit stempel maakt deze vergunning onbruikbaar voor verdere handelsdoeleinden; deze vergunning wordt gereturneerd aan de administratieve instantie.

Parties ou produits

Espèce (nom scientifique et nom commun)	Quantité	Type de marchandise	Marque le cas échéant

Cachets des autorités ayant procédé à l'inspection :

- a) à l'exportation
- b) à l'importation (*)

(*) Ce cachet rend ce permis inutilisable à toute fin commerciale ultérieure et ce permis sera remis à l'organe de gestion.